

SLOGOPIS

informativni časopis za razvojne teme | številka 23 | september 2016

SVETOVNI HUMANITARNI VRH

Generalni sekretar
OZN Ban Ki-moon

Stališče Slovenije

Ustanovljen sklad
»Izobraževanje
ne more čakati«

Stališče UNHCR

Mednarodnopravni okvir
humanitarnega delovanja

Zaveze podjetij na WHS

Zdravniki brez meja
odpovedali udeležbo na WHS

Človekova varnost v okviru
humanitarne pomoči in
razvojnega sodelovanja

Zdravje žensk in otrok

Podnebne spremembe
in razseljene osebe

Begunci, ujeti na polju
merjenja moči med Turčijo in EU

- SPOŠTOVATI NORME, KI VARUJEJO ČLOVEČNOST
- SPREMINJATI ŽIVLJENJA LJUDI – OD ZAGOTAVLJANJA POMOČI DO ODPRAVE POTREB
- VLAGATI V ČLOVEČNOST
- NIKOGAR PUSTITI ZADAJ
- GLOBALNO VODSTVO PRI PREPREČEVANJU IN KONČANJU KONFLIKTOV

KAZALO

2	Uvodnik
4	Novičke iz Slovenije in sveta
8	Svetovni humanitarni vrh
8	Humanitarni ukrepi v času velikih sprememb
9	Eno človeštvo: skupna odgovornost
10	Na Svetovnem humanitarnem vrhu ustanovljen sklad za izobraževanje v kriznih žariščih
11	Prevlada naj solidarnost – Begunci so odgovornost vseh držav
12	Mednarodnopravni okvir mednarodnega humanitarnega delovanja – ekstravaganca ali nuja?
13	Podjetja podala številne zaveze na Svetovnem humanitarnem vrhu
14	Zdravniki brez meja odpovedali udeležbo na Svetovnem humanitarnem vrhu
15	Človekova varnost v okviru humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja
16	Skupaj za izboljšanje zdravja žensk in otrok
17	Podnebne spremembe in razseljene osebe
18	Begunci, ujeti na polju merjenja moči med Turčijo in EU
20	Napovednik dogodkov

Slogopis

Časopis platforme SLOGA – Platforme nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

Izdaja

SLOGA – platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč
Povšetova 37, 1000 Ljubljana
(sedež pisarne: Metelkova 6, 1000 Ljubljana)
Telefon: 01 434 44 02
Elektronska pošta: info@sloga-platform.org
Spletna stran: www.sloga-platform.org

Odgovorna oseba

Albin Keuc, direktor

Urednica

Adriana Aralica
(adriana.aralica@sloga-platform.org)

Strokovni sodelavci

Marjan Huč
Patricija Vrtič

Lektoriranje

Špela Bešter

Fotografije

Arhiv platforme SLOGA in ostalih nevladnih organizacij ter drugi viri

Oblikovanje in postavitve

MEDI-A-NORM d. o. o., www.medianorm.si

Tisk

R-tisk, Rihar Boštjan s. p.

Naklada

1000 izvodov

Vse avtorske pravice pridržane.
Izdano septembra 2016.

Izdajo časopisa sofinancira Veleposlaništvo Združenih držav Amerike v Ljubljani. Vsebina odraža le poglede avtorjev in ne uradnih stališč financerja.

UVODNIK

✍ GOSTUJOČE PERO

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Pred časom mi je prijatelj omenil, da če želiš nekam priti hitro, greš sam. Če želiš priti daleč, greš skupaj. Medtem ko pišem to v Copenhagenu, sem se spomnil mojega prvega obiska pred dvema letoma na *Beyond 2015* konferenci, kjer se je zbralo več kot 170 predstavnikov civilne družbe iz 46-ih držav z željo in ciljem postaviti nova izhodišča za post-milenijske cilje trajnostnega razvoja. Od takrat do danes se je tako v svetu kot v Evropi spremenilo marsikaj. Humanitarni izzivi so postali vse večji in države jih ne morejo več reševati same. Na žalost so ponujene rešitve velikokrat kratkoročne, do naslednjih volitev v želji ugajati medijem in javnemu mnenju.

V Varšavi na okrogli mizi pred Svetovnim humanitarnim vrhom letos marca sem pogrešal modrost ameriških Indijancev: »V vsaki razpravi moramo upoštevati vpliv naših odločitev na naslednjih sedem generacij.« (*Iroquois Maxim; 18. stoletje*) Vsa živa bitja smo prebivalci tega čudovitega planeta, ki je naš dom. Predstavljajmo si, da vsi upoštevamo to modrost pri naših vsakodnevnih odločitvah in veliki odločevalci pri velikih svetovnih odločitvah.

Ker ne želim dolgoveziti, sem se po rešitve ozrl proti izlivu reke Ganges v Bengalskem zalivu, kjer je bil pred 40-imi leti ustanovljen *Food for Life Global*. Kot je tamkaj v 19. stoletju omenil bengalski pesnik Bhaktivinoda Thakura, je ena večjih napak moderne civilizacije, da si delimo in stremimo po zemeljskem lastništvu, kot da je naša last, in tako v svetu z napetostmi ter sebičnostjo povzročamo nepotrebno vznemirjenje z nespoštovanjem zakonov narave. Bhaktivinoda Thakura je podal formulo za mir kot razumevanje, da v resnici nismo lastniki, temveč samo prebivamo na Zemlji, ki je mati vsem nam. Na svetu je dovolj vsega za vsa živa bitja – ljudi, živali in rastline. Če vidimo vse kot brate in sestre, potem si bomo prizadevali slediti načelu *atithi narayana*, ki pravi, da nihče okoli naše hiše ne sme biti lačen in če pride nenapovedan gost k nam na obisk, ga sprejmemo tako, da četudi je morda naš sovražnik, bo ob odhodu iz našega doma naš prijatelj.

Če vsi skupaj začnemo pri sebi, so humanitarni izzivi preprosto rešljivi. Lahko si predstavljamo Lennonovo pesem *Imagine* uresničljivo v vsakdanji resničnosti in ne samo v sanjah.

Matej Poljanšek

regionalni predstavnik za Evropo *Food for Life Global*
in član Sveta platforme SLOGA

Nevladne organizacije za večjo vključenost civilne družbe v postopke priprave in izvajanja integracije beguncev

Koordinacija nevladnih in humanitarnih organizacij je predsedniku Vlade Republike Slovenije (RS) dr. Miru Cerarju predlagala razširitev vladne delovne skupine za koordinirano izvajanje izvedbenega načrta premestitve in trajne preselitve beguncev v Slovenijo s svojimi predstavniki.

Vključenost nevladnih organizacij v proces v čim zgodnejši fazi zagotavlja višjo kakovost priprave in izvajanja operativnih korakov za premeščanja, saj gre za trajen proces. Nevladne organizacije imajo močno vlogo pri zagotavljanju in krepitvi podpornega integracijskega okolja v lokalnih skupnostih, v katerih se je in se bo integracija izvajala.

Koordinacija je predsedniku Vlade RS predlagala v razmislek tudi pobudo o ustanovitvi posebne razširjene delovne skupine, ki bi jo sestavljali vsi deležniki: predstavniki vlade, nevladnih organizacij, lokalnih skupnosti in strokovnih organizacij, ki imajo delež v oblikovanju ter izvajanju ukrepov integracije ljudi s statusom mednarodne zaščite. Njen smoter bi bil predvsem posvetovalne narave z nalogo zagotavljanja izvajanja, spremljanja, vrednotenja in usmerjanja v sklopu nacionalne politike na področju mednarodne zaščite.

Mednarodno razvojno sodelovanje Slovenije za leto 2015

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

Približno 23-odstotno povečanje obsega uradne razvojne pomoči Slovenije glede na leto poprej je posledica porabljenih sredstev za oskrbo

beguncev in migrantov ter rezultat povečanja obsega sredstev za druge razvojne in humanitarne aktivnosti Slovenije.

Vlada RS se je na seji 30. junija 2016 seznanila s poročilom o mednarodnem razvojnem sodelovanju Slovenije za leto 2015. Sporočilo

s seje vlade povzema naslednje poudarke: »Slovenija je v letu 2015 za uradno razvojno pomoč namenila 57,09 milijonov evrov, kar predstavlja 0,15 odstotka bruto nacionalnega dohodka (BND). Raven izpolnjevanja zaveze, ki si jo je zadala Slovenija (tj. 0,33 odstotka BND do leta 2030), se je povzdignila na 45 odstotkov v primerjavi z 42 odstotki leta 2014. Približno 23-odstotno povečanje obsega uradne razvojne pomoči glede na leto poprej je posledica porabljenih sredstev za oskrbo beguncev in migrantov ter rezultat povečanja obsega sredstev za druge razvojne in humanitarne aktivnosti Slovenije.«

Rečeno drugače – za oskrbo beguncev in migrantov je Slovenija namenila 6.422.640 evrov, kar pomeni, da je Slovenija za vsebinsko uradno razvojno pomoč dejansko namenila manj kot leta 2014. To nas dejansko oddaljuje od zaveze 0,33 % BND do leta 2015, podaljšane do 2030.

Sporočilo prav tako izpostavlja, da je Slovenija za multilateralno pomoč »namenila 60 odstotkov uradne razvojne pomoči ali 34.524.196 evrov, za bilateralno oziroma dvostransko pomoč pa 40 odstotkov ali 22.566.822 evrov. Obseg humanitarne in postkonfliktne pomoči se je glede na leto poprej povečal za 55 odstotkov in je znašal 2.306.211 evrov, od tega je bilo 1.099.059 evrov namenjenih Bosni in Hercegovini ter Srbiji po katastrofalnih poplavih leta 2014.«
Vir: Vlada RS

Ob svetovnem dnevu beguncev: Tragične posledice pomanjkanja solidarnosti

Skupna izjava nevladnih organizacij Amnesty International Slovenije, Človekoljubnega in dobredelnega društva Up, Društva Humanitas, Društva za nenasilno komunikacijo, Inštituta za afriške študije, Mirovnega inštituta, Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij, Zavoda Abraham, Zavoda Global, Zavoda Povod, Zavoda Krog in Združenja Sezam:

Svetovni dan beguncev je dan solidarnosti s ljudmi, ki so bili prisiljeni zbežati z domov zaradi vojn in preganjanja. V zadnjem letu smo bili priča izjemnemu pogumu begunck in beguncev ter videli številne dobre

ljudi, ki so odprli svoja srca in jim izrekli dobrodošlico.

Po drugi strani pa smo doživeli tudi osupljivo pomanjkanje politične volje za močan skupen odziv, prelaganje odgovornosti, dehumanizacijo beguncev, zanikanje njihovega dostojanstva, podpihovanje sovražnega govora in številne kršitve človekovih pravic beguncev, ki so še poglobljale njihovo trpljenje.

Veliko večino beguncev gostijo države v razvoju

Priča smo sramotnemu neravnovesju skrbi za begunce. Kar 86 odstotkov begunck in beguncev je v regijah v razvoju. Bogatejše države (med njimi tudi Slovenija) pa ne prevzemajo svojega deleža odgovornosti za njihovo zaščito, zaostrejuje svojo zakonodajo, omejujejo dostop do azilnega postopka in že dolga leta ne pomagajo dovolj, niti finančno niti s preseljevanjem dela beguncev v svoje države.

Takšno pomanjkanje solidarnosti ima tragične posledice za njihova življenja. Pogosto životarijo v begunskih taboriščih ali so potisnjeni v kremplje izkoriščevalskih tihotapcev in se podajo na nevarne poti, kjer tvegajo tudi življenje. S tem pošiljajo jasno sporočilo o odvečnosti beguncev kot človeških bitij, s tem pa tudi odvečnosti vseh nas.

Slovenija se mora bolj izkazati pri zaščiti begunck in beguncev

Nevladne organizacije, ki delujejo na področju človekovih pravic in v podporo beguncem, ob mednarodnem dnevu beguncev pozivajo predstavnike naše države, naj poskrbijo, da bo Slovenija prevzela svoj pravičen delež odgovornosti za nudenje zaščite ljudem in sprejela ter ponudila zaščito več begunckam in beguncem ter jim omogočila možnost dostojnega življenja v Sloveniji.

Kar dela Slovenija oziroma kar je do sedaj obljubila, je premalo in prepočas. Medtem ko po ocenah Visokega komisariata ZN za begunce (*The United Nations High Commissioner for Refugees – UNCHR*) nujno preselitev potrebuje skoraj 1,2 milijona beguncev, je Slovenija doslej obljubila, da jih sprejme 20. Obljubljenе premestitve 567 prosilk in prosilcev za azil iz Grčije ter Italije pa potekajo zelo počasi (od 40 do 50 prosilk in prosilcev na mesec, začeni s letošnjim majem). Ljudje medtem trpijo, ujeti so v negotovosti in slabih razmerah, otroci

izgubljajo leta otroštva ter mesece, morda celo leta šolanja.

Mednarodna skupnost držav, vključno s Slovenijo, se lahko in se mora bolj izkazati pri zaščiti begunk ter beguncev. Skrb zanje mora biti skrb vsega sveta in k njej morata pravično prispevati tudi EU ter Slovenija.

Gre za očete, matere, dedke, hčerke ..., ki so nekoč živeli svoja življenja in ta so se zaradi vojn in preganjanja popolnoma porušila. Gre za ljudi, ki so se rodili nekje, kjer je zdaj njihovo življenje ogroženo, ki torej niso imeli sreče, kot jo ima večina od nas. Zdaj potrebujejo zaščito.

Kaj če bi se svet enako obnašal, če bi morali bežati mi?

SLOGA z UKOM o integraciji v lokalnih skupnostih

Maja in junija je platforma SLOGA v sodelovanju z Uradom Vlade RS za komuniciranje (UKOM) izvedla pet delavnic na temo integracije beguncev v lokalnih skupnostih ter mobilizacije ključnih akterjev z naslovom »Aktivno za strpnost«. Delavnice, ki niso imele javnega značaja, smo izvedli v petih slovenskih krajih: Vrhnika, Logatec, Jesenice, Nova Gorica in Celje.

Vabili smo vse ključne akterje v lokalnem okolju (župane, svetnike, šolnike, aktiviste, center za socialno delo, zavod za zaposlovanje, zdravstvene ustanove, izobraževalne ustanove). Delavnic se je udeležilo šestdeset udeležencev, ki so v moderiranem in facilitiranem procesu identificirali ključne izzive v lokalnih skupnostih pri sprejemanju ter kasnejši integraciji beguncev in migrantov. UKOM načrtuje rezultate delavnic uporabiti za razvoj posebnega priročnika, ki bo v pomoč akterjem na vladni in lokalni ravni.

Udeleženci so identificirali velike potrebe po dodatnem informiranju in usposabljanju

na posamezne integracijske teme. Velikokrat je bila izpostavljena potreba po okrepljeni kulturni mediaciji. Tisti, ki delujemo na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja, bi k temu dodali, da manjkajo predvsem vsebine globalnega učenja. Na drugi strani je bila izpostavljena tema sodelovanja – med vsemi akterji, tako na lokalni kot nacionalni ravni. Podporno mreženje za izmenjavo izkušenj in praktičnih rešitev je glede na pričakovanja ter potrebe predpogoj za učinkovito in uspešno integracijo.

Raziskava javnega mnenja v 27-ih državah: Večina bi sprejela begunce

Raziskava, izvedena v 27-ih državah sveta, kaže, da bi večina vprašanih (80 odstotkov) z odprtimi rokami sprejela begunce, številni tudi v svoje domove. Raziskavo, v kateri je sodelovalo več kot 27.000 ljudi, je po naročilu Amnesty International opravilo mednarodno priznано podjetje za strateško svetovanje GlobeScan. Poročilo na podlagi raziskave (*Refugees Welcome Index*) primerja 27 držav z vseh kontinentov na podlagi pripravljenosti ljudi, da bi begunci živeli v njihovih državah, mestih, soseskah in domovih. Ljudje so pripravljene iti presenetljivo daleč, da bi bili begunci sprejeti. Raziskava je razkrila tudi, kako je protibegunska politična retorika v neskladju z javnim mnenjem.

Največ vprašanih sprejem beguncev podpira na Kitajskem, sledita Nemčija in Združeno kraljestvo. Na dnu so pristale Rusija, Indonezija in Tajski. Kar 46 odstotkov vprašanih na Kitajskem bi begunce sprejelo v svoje domove. Več kot polovica anketiranih v Nemčiji (57 odstotkov) je dejala, da bi sprejeli begunce v svojih soseskah, vsak deseti pa tudi v lastnem domu. Skoraj vsak Nemec oziroma Nemka (96 odstotkov) je dejal/a, da bi sprejel/a begunce v svojo državo, zgolj 3 odstotki pa ne. 29 odstotkov anketiranih prebivalk in prebivalcev Združenega kraljestva je pripravljenih sprejeti begunce v lastnih domovih, poleg tega jih je še dodatnih 47 odstotkov dejalo, da bi sprejeli begunce v svojih soseskah. Velika večina (87 odstotkov) bi beguncem dovolila vstop v Združeno

kraljestvo. Tudi v državah, ki so že sprejele veliko število ljudi, se podpora sprejemanju beguncev ne zmanjšuje. Med prvimi desetimi državami sta poleg Nemčije tudi Grčija in Jordanija.

Vir: Amnesty International Slovenije

Platforma Refugees Welcome tudi v Sloveniji

Spletna stran www.refugees-welcome.si je vabilo vsem, ki želijo z begunci sobivati ali po svojih zmožnostih sodelovati pri pobudi. Ideja sobivanja predstavlja najbolj enostaven in spontan način integracije.

Refugees Welcome je spletna platforma, ki omogoča povezovanje beguncev in posameznikov, ki jim želijo ponuditi prostor za bivanje ter s tem prispevati k njihovi integraciji v slovensko okolje. Nudi podporo pri reševanju vprašanj, povezanih s sobivanjem. Refugees Welcome podpira lokalno razpršeno rešitev namestitve beguncev. Z delom želijo prispevati k ohranjanju odprte družbe, temelječe na načelih solidarnosti in enakosti za vse. Izhajajo iz načela, da bi morali imeti vsi ljudje enake možnosti in da nihče ni nelegalen.

Vir: Društvo Humanitas

Konferenca Dan Afrike – pogovori o izzivih Slovenije v Afriki

Peta mednarodna konferenca Dan Afrike je bila namenjena izmenjavi zamisli, mnenj in pobud o demografiji, razvoju afriških mest in podeželja, o regionalnih integracijah v Afriki, pa tudi o priložnostih in izzivih slovenskega sodelovanja z afriškim kontinentom. Potekala je 25. in 26. maja, udeležila se je tudi platforma SLOGA.

Ko v Sloveniji razpravljamo o novi resoluciji o mednarodnem razvojnem sodelovanju do leta 2030, je pogovor o izzivih Slovenije v Afriki in tudi obratno – Afrike v Sloveniji – dobrodošel. Ob manj vidni vlogi civilnodružbenih organizacij s področja razvojnega sodelovanja, ki že delujejo v Afriki, je konferenca prinesla veliko pogovorov o gospodarskem razvoju in potencialih Afrike. Mnogi so poudarili pomen diaspore in civil-

za najboljše socialne inovacije za leto 2016. Tema letošnjega natečaja je bila »Vključena prihodnost«, žirija pa je izbirala med projekti, ki bi jih lahko uporabili pri sprejemanju in vključevanju beguncev in migrantov v Evropo.

Vir: Zavod Povod

Zavod KROG v libanonskem begunskem centru

Zavod KROG v sodelovanju s partnersko organizacijo *Naba'a Developmental Action without Border* v libanonskem begunskem kampu Ein El Helwah nadaljuje aktivnosti psihosocialne podpore za otroke in ženske, sirske ter palestinske begunce, ki se v kampu soočajo z izredno slabimi ekonomsko-socialnimi in varnostnimi razmerami.

Vir: Zavod KROG

Projekt GREENTRE-PRÉNEURSHIP – easier done than said

Kulturno izobraževalno društvo PiNA soizvaja mednarodni projekt **Greentreprenurship**, podprt s strani programa Erasmus+, ki spodbuja sodelovanje in izmenjavo izkušenj med partnerskimi organizacijami iz Evrope, Azije, Afrike ter Južne Amerike na področju zelenega podjetništva in zaposlovanja mladih.

Partnerji so aprila v Beji na Portugalskem organizirali mednarodno usposabljanje za mladinske delavce, v sklopu katerega so udeleženci pridobili znanja in orodja za organizacijo pilotnih delavnic zelenega podjetništva za brezposelne mlade v svojih lokalnih okoljih. V vsaki državi bodo oblikovane skupine brezposelnih mladih, ki bodo pod mentorstvom mladinskih delavcev pridobivali potrebna znanja in spretnosti za načrtovanje zelenih poslovnih idej oziroma za aktivno udeležbo na (zelenem) trgu dela.

Vir: PiNA

Vodnik Dovolj za vse – skupnostno upravljanje z življenjskimi viri

V okviru projekta Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri je nastal vodnik po skupnostnih praksah z naslovom Dovolj za vse – skupnostno upravljanje z življenjskimi viri. Vodnik predstavlja več deset dobrih skupnostnih praks s področja prehranske samooskrbe, trajnostnega urejanja prostora, krožnega gospodarstva in energetske učinkovitosti, hkrati pa tudi pojasnjuje, zakaj je skupnostno upravljanje z viri tudi najboljša pot k oblikovanju sveta, v kakršnem želimo živeti. Projekt izvajajo Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, Focus, društvo za sonaraven razvoj, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij (PIC) in IPoP – Inštitut za politike prostora.

Vir: Focus, Umanotera in PIC

Korak za korakom po osnovnih in srednjih šolah južne, vzhodne in zahodne regije Centralne Srbije

Predstavnici MZZ in Slovenske karitas sta skupaj s predstavniki partnerske organizacije v Srbiji, *Caritas Beogradske nadbiskupije*, med 7. in 9. junijem obiskali šole v različnih krajih Centralne Srbije, ki sodelujejo pri projektu »Krepitev okoljske in družbene zavesti med mladimi v krajih J, Z in V regije Centralne Srbije«, ki ga v letih 2014 do 2016 sofinancira MZZ v okviru mednarodnega razvojnega sodelovanja.

Vir: Slovenska karitas

Informacije o kršiteljih človekovih pravic morajo biti javne

V okviru projekta *SupplyChange* – za pravične trgovske verige – se Focus, društvo za sonaraven razvoj, skupaj s partnerji in Zvezo potrošnikov Slovenije zavzema za pravične razmere vzdolž dobavnih verig izdelkov na trgovinskih policah. Zavzemajo se za višje okoljske standarde in polno spoštovanje človekovih pravic ter višjo transparentnost informacij o izdelkih na trgovinskih policah v Evropi. Le tako lahko zagotovimo, da se bomo potrošniki informirano odločali o nakupih tudi na podlagi odtisa izdelka na okolje in človekove pravice.

Vir: Društvo Focus

Luč sveta ugledal nov spletni medij pOZNavalec

Društvo za Združene narode (ZN) za Slovenijo javnosti ponuja nov kvaliteten medij pOZNavalec, ki bo prispeval k pluralnosti medijske krajine v Sloveniji, še posebej pa bo izpostavljal novice, ki po njihovi presoji ne prejmejo dovolj medijske pozornosti. Z medijem bodo javnost osveščali o trajnostnem razvoju in razvojnih tematikah doma in v tujini, bolj podrobno pa o ciljnih trajnostnega razvoja, mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči.

Vir: Društvo za ZN za Slovenijo

V letu 2015 rekordno število prisilnih razseljenih oseb

Novo poročilo Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) o globalnih trendih ugotavlja, da je bilo v letu 2015 zaradi konfliktov in preganjanja razseljenih 65,3 milijona ljudi oziroma ena oseba na 113 ljudi.

Zaradi vojn in preganjanja je v letu 2015 domove zapustilo več ljudi kot kdaj koli prej. Novo poročilo »Globalni trendi« opozarja, da je bilo v letu 2015 povprečno 24 oseb prisiljenih vsako minuto bežati s svojih domov, kar je štirikrat več kot desetletje poprej, ko je vsakih 60 sekund domove zapustilo šest oseb.

Študija, ki sledi prisilnemu razseljevanju po vsem svetu in temelji na podatkih vlad, partnerskih agencij ter UNHCR, ocenjuje, da je bilo ob koncu leta 2015 razseljenih 65,3 milijona ljudi v primerjavi s 59,5 milijona ljudi konec leta 2014. Prvič v zgodovini organizacije je bil presežen prag 60 milijonov prisilno razseljenih oseb. »Več ljudi je razseljenih zaradi vojn in preganjanja, kar je zaskrbljujoče že samo po sebi, vendar se množijo tudi dejavniki, ki ogrožajo begunce,« je dejal visoki komisar ZN za begunce Filippo Grandi. Opozoril je tudi, da »zapiranje meja ne rešuje problema.«

Lani je bil v središču pozornosti izziv Evrope pri upravljanju več kot milijona beguncev in migrantov, ki so prispeli preko Sredozemlja, vendar poročilo kaže, da se velika večina beguncev nahaja v državah v razvoju na svetovnem jugu. 86 odstotkov beguncev pod mandatom UNHCR je bilo leta 2015 v državah z nizkim in srednjim dohodkom, v bližini konfliktnih situacij. Turčija gosti največ beguncev – 2,5 milijona. S skoraj enim beguncem na vsakih pet državljanov je Libanon gostil največ beguncev v razmerju na število prebivalcev. Otroci predstavljajo neverjetnih 51 odstotkov beguncev; številni so bili ločeni od svojih staršev in so potovali sami.

Vir: UNHCR

Otroci, žrtve begunske krize, lahka tarča kriminalnih združb

Kriminalne združbe izkoriščajo begunsko krizo v Evropi za trgovanje z ljudmi. Še posebej priljubljene tarče so otroci, ki jih je v zadnjem obdobju izginilo že na tisoče. Žrtve so prisiljene v prostitucijo ali suženjsko delo. Najbolj ranljivi so mladoletniki, ki so se na dolgo pot podali brez spremstva odraslih ljudi. Najmanj 10.000 otrok brez spremstva je izginilo z »radarjev« uradnih agencij, odkar so prispeli v Evropo.

Skoraj 96.000 otrok brez spremstva je zaprosilo za azil v Evropi leta 2015, kar je skoraj ena petina vseh otrok beguncev. A najmanj 10.000 otrok brez spremstva je izginilo, odkar so prispeli v Evropo. Nemške oblasti so sporočile, da se je lani izgubilo

4.700 otrok, na Švedskem pa pogrešajo do deset otrok na teden.

Vir: Evropska komisija

UNICEF: Letos med prebežniki dvakrat več otrok brez spremstva

Sredozemsko morje je v prvih petih mesecih letošnjega leta prečkalo kar 7.009 otrok prebežnikov brez spremstva, kar je še enkrat več kot v istem obdobju lani.

Kar devet od desetih mladoletnikov, ki so letos prispeli v Italijo, je potovalo brez spremstva in so pogosto žrtve zlorab, opozarja poročilo Sklada ZN za pomoč otrokom (UNICEF). Med prebežniki, ki prihajajo v Evropo, predvsem med tistimi, ki skušajo po morskimi poti priti iz Libije v Italijo, je vedno več otrok. Ti otroci, ki se pogosto tudi sami odpravijo na dolgo pot v Evropo, da bi pobegnili pred vojno in revščino, so lahko žrtve pretepanj in posilstev ter na poti tvegajo življenje.

UNICEF še opozarja, da so migranti in begunci, tudi ko končno prispejo v Evropo, pogosto nastanjeni v športnih dvoranh, nekdanjih vojaških barakah, včasih tudi brez možnosti šolanja in psihološke podpore.

Vir: UNICEF

Partnerstvo z afriškimi državami na področju migracij

Evropska komisija je predstavila načrte za nov okvir partnerskega sodelovanja s ključnimi tretjimi državami izvora migracij, predvsem afriškimi državami, ki med drugim predvideva finančne spodbude in osredotočeno delovanje Evropske unije (EU) s ciljem boljšega upravljanja migracij. Pri tem bodo prednostni dogovori s Tunizijo, Nigerijo, Senegalom, Malijem, Nigrom, Etiopijo in Libijo.

Med kratkoročnimi cilji je zmanjšanje števila žrtev med prebežniki v Sredozemskem morju, pospešitev procesa vračanja oseb, odvratanje beguncev in migrantov od nevarne poti; dolgoročno pa pomoč tretjim državam pri izboljšanju življenjskih pogojev ljudi in s tem odpravljanje vzrokov nezakonitih migracij, so zapisali v sporočilu Komisije.

Komisija namerava v sodelovanju s partnerskimi državami izboljšati tudi zakonodajni in institucionalni okvir za migracije ter povečati zmogljivosti za upravljanje meja

in migracij. Bistvenega pomena pri tem bo finančna pomoč, saj bo Komisija povišala finančna sredstva za odpravljanje temeljnih vzrokov nedovoljenih in prisilnih migracij.

Vir: Evropska komisija

Evropska komisija objavila načrt za spremembo evropskega soglasja o razvoju

V času, ko v Sloveniji oblikujemo novo resolucijo o mednarodnem razvojnem sodelovanju do 2030, se dogajajo strateški premisleki o povečanju učinkovitosti razvojnega sodelovanja tudi v Evropski uniji (EU). Po velikih in temeljitih spremembah globalnega okvira v letu 2015 s sprejemom globalne Agende 2030 za trajnostni razvoj morajo EU in države članice prilagoditi svoj politični okvir na področju razvoja, ki ga poznamo pod naslovom Evropsko soglasje o razvoju, sprejetem decembra 2005. V njem so očrtali izzive pri izkoreninjanju revščine in spodbujanju trajnostnega razvoja ter zaveze EU za spopadanje z njimi. Evropsko soglasje je bilo oblikovano kot skupna izjava Evropskega sveta in predstavnikov vlad držav članic EU v okviru Sveta ter Evropskega parlamenta in Komisije.

Soglasje je bilo nadgrajeno z Agendo za spremembe, leta 2011 sprejeto strategijo zmanjševanja revščine, ki je uvedla ključne spremembe pri dodeljevanju razvojne pomoči EU.

Z objavljenim načrtom za spremembo evropskega soglasja o razvoju Evropska komisija načrtuje nasloviti vidike razvojnega sodelovanja pri implementaciji Agende 2030, globalnega dogovora o ciljih trajnostnega razvoja.

Spremembo soglasja je treba obravnavati v luči drugih pobud EU, pomembnih za izvajanje Agende 2030, in sicer Akcijske agende iz Adis Abebe o financiranju za razvoj, Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah, sporazumov iz Sendaia in Busana o učinkovitosti razvojne pomoči. Zelo pomembno bo okrepiti skladnost politik za razvoj, njihovo komplementarnost in usklajenost izvajanja na ravni EU ter med članicami. Pričakujemo lahko tudi večjo pozornost razmerju med razvojem in varnostjo, tema ki pridobiva na teži. Hkrati bo to tudi priložnost, da se duha Agende 2030 za trajnostni razvoj – predvsem univerzalnosti in celovitosti – navzame tudi evropsko politično soglasje do leta 2030.

Vir: Evropska komisija

Humanitarni ukrepi v času velikih sprememb

Foto: UN Photo/Mark Garten

Na nedavnem Svetovnem humanitarnem vrhu v Istanbulu je več kot 9.000 udeležencev sklenilo pomembno zavezo, ki se dotika treh področij pomoči ljudem v krizi. Zavezali smo se izboljšati pomoč ljudem po svetu, ki so žrtve naravnih nesreč in konfliktov; istim omogočiti, da postanejo dejavni člen obnove lastnih skupnosti; in okrepiti politično voljo za preprečevanje ter končanje vojn, ki povzročajo toliko trpljenja.

Izziv, s katerim se soočamo, je izjemen. Po svetu humanitarno pomoč potrebuje okoli 130 milijonov ljudi. Več kot 60 milijonov ljudi je bilo prisilno razseljenih iz svojih domov. Ti ljudje živijo v ekstremnih razmerah, pri čemer močno primanjkuje sredstev za reševanje njihovih stisk. S tem se odpira osnovno vprašanje o globalni solidarnosti v svetu velikega bogastva.

Prav zaradi izjemnosti izziva smo upravičeno pričakovali, da bo nedavni humanitarni vrh posebnega značaja. Prvič doslej so ljudje, ki so jih prizadejale krize, delali z roko v roki s svetovnimi voditelji in vodji nevladnih organizacij, civilne družbe ter zasebnega sektorja; vsi s ciljem najti rešitve. Že ta raznolikost akterjev je dosežek sam po sebi.

Spoznal sem veliko ljudi, ki so jih prizadejale krize, in govoril s številnimi pogumnimi humanitarnimi delavci. Ljudje v prvih vrstah, ki se pogosto nahajajo v najbolj revnih državah

na svetu, izkazujejo veliko zavezanost pomagati družinam in skupnostim v krizah. Mednarodna skupnost kot celota mora storiti več.

Moja »Agenda za človečnost« je bila spisana pred vrhom in je predstavila pet področij kolektivnih ukrepov: preprečevati in končati spopade; spoštovati humanitarno pravo; nikogar ne pustiti zadaj; delati drugače in naslavljaliti potrebe; ter vlagati v človeštvo. Na vrhu smo zbrali skoraj 3.000 individualnih in kolektivnih zavez, ki podpirajo teh pet področij, vključno z mnogimi zavezami držav, ki so jih prizadele krize.

»Veliki dogovor« med 30-imi največjimi donatorji in humanitarnimi organizacijami bo zmanjšal stroške upravljanja, zagotovil bolj prožno financiranje in dal žrtvam kriz močnejši glas pri odločitvah, ki vplivajo na njihova življenja.

Nova Listina za spremembe (*Charter-4Change*) zavezuje 27 mednarodnih nevladnih organizacij, da preusmerijo petino financiranja v nacionalne organizacije, kar je odgovor na glasne pozive po povečanju lokalnih ukrepov in financiranja.

Skupina finančnih ministrov iz 20-ih držav, ki so najbolj ranljive za posledice podnebnih sprememb (*The Vulnerable Twenty Group – V20*), je vzpostavila Partnerstvo za globalno pripravljenost. Slednje bo pomagalo državam, ki jih najbolj ogrožajo krize, da so pripravljene na nove šoke.

Donatorji so obljubili novo financiranje pobud za zaščito žensk in deklet pred nasiljem na podlagi spola. Hkrati bodo zagotovili, da bodo milijoni otrok v kriznih žariščih lahko nadaljevali s šolanjem, kar je eden od največjih izzivov beguncev in razseljenih ljudi po svetu.

Vrh so zaznamovale tudi pomembne zaveze za premostitev vrzeli med humanitarnimi in razvojnimi prizadevanji. Končni cilj je ustvariti nov način sodelovanja, ki bo zmanjšal potrebe, okrepil upravljanje tveganj in stremel k postavljanju skupnih dolgoročnih ciljev za ukrepe.

Okrog 80 odstotkov humanitarnih sredstev se porabi za blaženje posledic konfliktov. Iz tega razloga je bilo še posebej pomembno, da se je vseh 173 prisotnih predstavnikov vlad zavezalo h krepitvi vlaganj v preprečevanje konfliktov in izgradnjo miru, iskanje boljših rešitev za begunce in notranje razseljene osebe ter v konkretne ukrepe za upoštevanje humanitarnega prava.

Sedaj moramo te zaveze udejanjiti. Še letos bom poročal Generalni skupščini Združenih narodov in predlagal načine, kako jih udejanjiti. Dobra priložnost, da ohranimo zagon in gradimo na dosežkih humanitarnega vrha, bo letošnje srečanje na visoki ravni o velikih premikih beguncev in migrantov, ki bo potekalo 19. septembra v New Yorku.

Organizacije civilne družbe so bile v Istanbulu dinamična sila. Zato jih sedaj pozivam, da imajo aktivno vlogo pri spremljanju izpolnjevanja zavez s strani držav članic Združenih narodov.

Svetovni humanitarni vrh ni bil končna točka, ampak prelomnica. Združeni narodi se bodo zavzemali za ohranjanje zagona, ki bo podlaga za dobro sodelovanje s svetovnimi voditelji, vključno s tistimi, ki jih na vrhu ni bilo. Povezovali se bomo tudi z drugimi deležniki in tako pomagali najbolj ranljivim ljudem na svetu. ■

MEDNARODNO RAZVOJNO
SODELOVANJE SLOVENIJE
SLOVENIA'S DEVELOPMENT
COOPERATION

Članek je objavljen v okviru projekta *Vstani in ukrepaj: prihodnost, ki jo želimo, ki ga sofinancira Republika Slovenija, Ministrstvo za zunanje zadeve.*

Eno človeštvo: skupna odgovornost

Na pobudo generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov (OZN) Ban Ki-Moona je 23. in 24. maja 2016 v Istanbulu, Turčiji, potekal prvi Svetovni humanitarni vrh (WHS). Vrh je združil 9.000 predstavnikov držav, mednarodnih organizacij, nevladnih organizacij, zasebnega sektorja in drugih strokovnjakov s področja humanitarne pomoči. Zastopanih je bilo 173 držav, od tega 55, vključno s Slovenijo, na najvišji ravni. V okviru Vrh so se zvrstili številni dogodki, med drugim 7 okroglih miz na visoki ravni, 15 posebnih dogodkov ter preko 130 stranskih dogodkov.

Slovensko delegacijo na Vrh je vodil predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, ki se je udeležil plenarnega zasedanja, zasedanja segmenta voditeljev in okrogle mize na visoki ravni na temo spoštovanja humanitarnih norm. Predsednik vlade je v svojih nagovorih najavil slovenske zaveze v okviru Vrh ter poudaril dosedanja humanitarna prizadevanja Slovenije.

Slovenija je bila ves čas aktivno vključena v postopek priprav na Vrh in se je udeleževala regionalnih ter globalnih posvetovanj. Prav tako je aktivno sodelovala v pripravi stališč na ravni Evropske unije (EU), ki so se odrazili v sklepih Sveta za zunanje zadeve EU novembra 2015 in maja 2016. Slovenija je zavezana k učinkovitemu odzivu na humanitarne krize. Njen pristop temelji na potrebah prizadetega prebivalstva, subsidiarnosti in solidarnosti, koordinaciji na nacionalni in mednarodni ravni, hitremu odzivu ter spoštovanju humanitarnih načel in mednarodnega humanitarnega prava. Posebna pozornost je namenjena ranljivim družbenim skupinam, načelu vključevanja vidika enakosti med spoloma ter povezovanju nujne

pomoči, rehabilitacije in rekonstrukcije ter razvojnega sodelovanja.

V procesu priprav na Vrh se je Republika Slovenija pridružila vsem zavezam na ravni mednarodne skupnosti. Splošne zaveze naslavlja sedem področij, in sicer: spoštovanje humanitarnih norm, politično vodstvo za preprečevanje in končanje konfliktov, naslovitev prisilne razseljenosti, krepitev vloge žensk in deklic ter zagotovitev enakosti spolov, upravljanje s tveganji naravnih nesreč in podnebnih sprememb, humanitarno financiranje ter zmanjšanje ranljivosti in potreb po humanitarni pomoči. Dodatno je Republika Slovenija najavila še 23 nacionalnih zavez s področij spoštovanja humanitarnih norm, krepitev vloge žensk in deklic ter enakosti spolov in humanitarnega financiranja. Vse zaveze bodo objavljene v skupnem dokumentu na ravni OZN, ki bo omogočal povezovanje in sodelovanje med različnimi deležniki na področju uresničevanja zavez.

Slovenija bo dane zaveze ustrezno upoštevala pri pripravi strateških dokumentov na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči ter pri načrtovanju in izvajanju humanitarne pomoči. Pri tem bo posebna pozornost tudi v prihodnje posvečena skladnemu delovanju med vsemi akterji, povezovanju prizadevanj na področju humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja ter upoštevanju potreb prizadetih držav v humanitarnih krizah.

Ministrstvo za zunanje zadeve, ki je koordiniralo proces priprav na Svetovni humanitarni vrh, je z namenom učinkovitega uresničevanja zavez konec junija 2016 sklical srečanje z nevladnimi organizacijami. Te so bile prav tako ves čas vključene tudi v postopek priprav ter pozvane k posredovanju stališč že leto in pol pred Vrhom. Njihovi

Foto: MZZ

prispevki so bili izredno cenjeni in so bili v veliki meri uporabljeni pri pripravi zavez in gradiv pred Vrhom.

Svetovni humanitarni vrh pomeni velik uspeh, saj je prvič v zgodovini združil najrazličnejše akterje na področju humanitarne pomoči, s ciljem učinkoviteje nasloviti humanitarne krize. Vrh predstavlja zaključni dogodek več kot dvoletnih priprav, ki so v okviru osmih regionalnih in sedmih tematskih posvetovanj, globalnega posvetovanja ter spletnih posvetovanj združila mnenja preko 23.000 ljudi. V teku priprav na Vrh sta bili pripravljene dve poročili, in sicer poročilo generalnega sekretarja OZN, ki opredeljuje pet področij delovanja oz. skupnih odgovornosti, da bodo humanitarne krize učinkoviteje naslovljene, ter poročilo Visokega panela s področja humanitarnega financiranja s konkretnimi priporočili za učinkovitejšo humanitarno pomoč.

Na ravni mednarodne skupnosti bodo meseci po Vrh posvečeni razpravi o uresničevanju zavez, pregledu uresničevanja in poročanju. V okviru EU je Slovenija že opravila razpravo o možnostih za spremljanje uresničevanja, pri čemer podpira odprto, transparentno in vključujoče način poročanja, ki bi omogočal vzajemno spremljanje napredka.

Kljub številnim pripravam na Vrh ter uspehu Vrh se je potrebno zavedati, da delo na ravni mednarodne skupnosti še ni končano. Vrh je dokaz, da je učinkovitejše naslavljanje humanitarnih izzivov izredno pomembno, hkrati pa predstavlja korak v smeri zmanjševanja humanitarnih potreb in sprejemanje skupne odgovornosti za prihodnost sveta in človeštva. Pri tem je potrebno zagotoviti vključujoče partnerstvo vseh akterjev v mednarodni skupnosti ter vzajemno delovati v smeri danih zavez. ■

Na Svetovnem humanitarnem vrhu ustanovljen sklad za izobraževanje v kriznih žariščih

Foto: UNICEF/Khuzate

Svetovne in nacionalne organizacije so na Svetovnem humanitarnem vrhu v Istanbulu ustanovile nov sklad za boljše usklajevanje podpore in spodbujanje investicij za izobraževanje otrok ter mladih, ki so jih prizadeli konflikti in humanitarne krize. Z njegovo pomočjo bo v naslednjih petih letih 13,6 milijonom otrok in mladih na kriznih območjih zagotovljeno kakovostno izobraževanje.

Eden od štirih šoloobveznih otrok po svetu – skoraj pol milijarde otrok – živi v državah, ki so jih prizadele krize. Od tega jih okoli 75 milijonov bodisi zamuja dragocena leta izobraževanja bodisi so deležni storitev izobraževanja slabe kakovosti ali pa obstaja verjetnost, da bodo morali izobraževanje opustiti. »Izobraževanje ne more čakati – sklad za izobraževanje v kriznih razmerah« je bil ustanovljen na Svetovnem humanitarnem vrhu v Istanbulu. Usmerjen je v zagota-

vljanje kakovostnega izobraževanja za več kot 13,6 milijonov otrok in mladih, ki živijo v kriznih razmerah, kot so vojni konflikti, naravne nesreče in zdravstvene katastrofe, v naslednjih petih letih in za 75 milijonov otrok in mladih, ki nujno potrebujejo izobraževanje, do leta 2030. Doslej so v sklad finančno prispevale humanitarna organizacija *Dubai Cares*, Evropska unija, Nizozemska, Norveška, Služba za mednarodni razvoj Velike Britanije in vlada ZDA.

Izobraževalne sisteme po vsem svetu rušijo nasilni vojaški konflikti, naravne nesreče in zdravstvene katastrofe, ki otroke oropajo spretnosti za vzpostavljanje varnih in stabilnih skupnosti ter gospodarstev v odrasli dobi. V povprečju sta le dva odstotka humanitarne pomoči namenjena podpori izobraževanja. Poleg tega izobraževalni sistemi, ki naj bi delovali na kriznih območjih, ne morejo temeljiti na kratkoročnih in težko predvidljivi-

vih pozivih za pomoč. Sklad »Izobraževanje ne more čakati« si v petih letih prizadeva zbrati 3,85 milijard dolarjev in premostiti vrzel, ki obstaja med humanitarno pomočjo med krizo in dolgoročnim razvojem po krizi, prek načrtovanega financiranja, kar je ob Svetovnem humanitarnem vrhu še posebej poudarila Julia Gillard, predsednica Globalnega partnerstva za izobraževanje (GPE).

Anthony Lake, UNICEF-ov izvršni direktor, je ob ustanovitvi sklada opozoril, da otroci v kriznih razmerah še posebej potrebujejo izobraževanje: »Kako bodo otroci brez izobraževanja pridobili znanje in spretnosti za oblikovanje svoje prihodnosti ter gradnjo mirne in stabilne prihodnosti družbe kot celote? Kako naj si prizadevamo doseči globalne razvojne cilje za izobraževanje, če se ne osredotočamo na otroke v kriznih žariščih? Ti namreč predstavljajo skoraj polovico vseh otrok, ki ne obiskujejo pouka.«

Po besedah Gayle Smith iz Agencije Združenih držav Amerike za mednarodni razvoj (USAID) ima sklad potencial, da otrokom utre pot v prihodnost, saj omogoča razvoj orodij za zagotavljanje izobraževanja in odpira nove vire financiranja. Justine Greening, sekretarka Službe za mednarodni razvoj Velike Britanije, in Børge Brende, norveški minister za zunanje zadeve, sta ob ustanovitvi poudarila, da si ne moremo privoščiti prihodnosti, v kateri so milijoni otrok neizobraženi – generacija mladih zamuja dragocena leta izobraževanja in zato nima temeljev za mirno ter stabilno prihodnost. Njihovo izobraževanje ne more čakati – zato ne bi smela čakati niti naša pomoč. Da je nujno takojšnje ukrepanje v tej krizi, ki dobiva globalne razsežnosti, opozarja tudi Gordon Brown, posebni odposlanec Združenih narodov za izobraževanje, da sklad ne bi mogel biti ustanovljen v primernejšem času, pa je prepričana Lillianne Ploumen, nizozemska ministrica za zunanjo trgovino in razvoj. ■

Prevlada naj solidarnost – Begunci so odgovornost vseh držav

Glede na rekordno število oseb v preteklem letu, ki so po svetu razseljene zaradi vojn, nasilja ali pregona, ni presenetljivo, da so bili begunci, za katere skrbi Agencija Združenih narodov (ZN) za begunce (UNHCR), pod žarometom tudi na Svetovnem humanitarnem vrhu. V letu 2015 je bilo po svetu prisilno razseljenih oseb kar 65,3 milijona (3,2 milijona prosilcev za azil, 21,3 milijona beguncev in 40,8 milijona notranje razseljenih oseb) in prvič v zgodovini je ta številka presegla magično mejo 60 milijonov. Ljudje, ki so v tako velikem številu primorani zapustiti svoje domove, potrebujejo našo pomoč in zaščito. Globalna razseljenost pa ni nekaj, kar bi lahko rešila ena država sama, en kontinent sam. Da bi rešili begunsko vprašanje, mora sodelovati celotna mednarodna skupnost, ustaviti moramo vojne in preprečiti nasilje, da se bodo lahko begunci vrnili v svoje domove, kjer bodo v miru nadaljevali življenje. Svetovni humanitarni vrh je v tem kontekstu velikega pomena, saj predstavlja priložnost za srečanje med visokimi predstavniki mednarodne skupnosti in donatorji.

Namen letošnjega Vrha je bil iskanje navdiha in ponovna oživitev zaveze k človečnosti ter univerzalnosti humanitarnih načel. Dogovor s Svetovnega humanitarnega vrha med ključnimi donatorji, agencijami ZN in nevladnimi organizacijami vključuje strinjanje glede zmanjševanja potreb, širjenja virov in izboljšanja učinkovitosti na področju humanitarnih dejavnosti.

NIKOGAR NE SMEMO POZABITI

Ena izmed petih zavez, predstavljenih na Svetovnem humanitarnem vrhu, se neposredno nanaša na osebe, za katere skrbi UNHCR (prosilci za azil, begunci, notranje razseljene osebe, osebe brez državljanstva). Sodelujoči so izrazili strinjanje, da je globalna razseljenost skupna odgovornost vseh držav, in oblikovali nekatera priporočila v luči septembrskega zasedanja Generalne skupščine ZN. UNHCR je ob svetovnem dne-

vu begunca, ki ga vsako leto obeležujemo 20. junija, predstavil peticijo *#WithRefugees*, v kateri poziva vlade, da skupaj naslovijo izzive globalne razseljenosti.

POZIV K SPREJEMANJU GLOBALNE ODGOVORNOSTI

Hkrati s podatki o rasti števila oseb po svetu, ki so prisiljene zapustiti svoje domove, je zaskrbljujoče tudi dejstvo, da breme po svetu ni enakomerno porazdeljeno. Le tri države ustvarijo kar polovico vseh beguncev na svetu (Sirija, Afganistan, Somalija), le osem držav (Turčija, Pakistan, Libanon, Iran, Etiopija, Jordanija, Kenija in Uganda) pa sprejme več kot polovico beguncev, za katere skrbi UNHCR. Sodelujoči na Svetovnem humanitarnem vrhu so se strinjali, da je potrebno boljše nasloviti potrebe beguncev in notranje razseljenih oseb s primarnim ciljem, da se poskrbi za humanitarne potrebe ter hkrati dolgoročne razvojne cilje. Prav tako moramo delati v smeri zmanjševanja ranljivosti in izboljšati priložnost za samostojno življenje beguncev. Ne nazadnje je potrebno ohraniti standarde na področju zaščite, vključno s Konvencijo o statusu begunca iz leta 1951.

PREDLOG KONKRETNIH KORAKOV ZA GLOBALNO ODGOVORNOST DO BEGUNCEV

UNHCR po Svetovnem humanitarnem vrhu pripravlja Delovni načrt, v katerem bo zajel 33 zavez, sprejetih tekom Vrha. Nekatere zaveze, kot so učinkovita zaščita, pomoč osebam brez državljanstva, spoštovanje begunskega prava ter pripravljenost na izredne situacije, že delujejo tudi v praksi. Na področjih humanitarno-razvojnega sodelovanja, zdravja, izobraževanja in enakosti spolov bo potrebno še marsikaj postoriti.

V Sloveniji se bo UNHCR še naprej zavezal za dostop do ozemlja, učinkovite azilne postopke in enake možnosti za begunce, da ponovno začnejo svoje življenje. Pri tem so ključne dolgoročne rešitve, kot so repatriaci-

ja, lokalna integracija in v primerih, ko se begunci dlje časa ne morejo vrniti domov ali se integrirati v novo družbo, trajna preselitev v tretjo državo. UNHCR se zaveda, da so med begunci po svetu tudi osebe brez državljanstva. Zato delamo v smeri preprečevanja in izkoreninjenja takšnih situacij ter slovensko vlado pozivamo, da podpiše Konvencijo o zmanjšanju števila oseb brez državljanstva iz leta 1961.

Visoki komisar ZN za begunce Filippo Grandi je ob letošnjem dnevu begunca opozoril, da je »pripravljenost narodov, da delajo skupaj, ne le za begunce, ampak tudi za kolektivni interes človeštva, danes na preizkušnji in nujno je, da prevlada duh enotnosti.« To lahko dosežemo le s sodelovanjem na vseh ravneh. Le s skupnimi močmi in na koordiniran način bomo lahko pomagali tistim, ki potrebujejo našo pomoč. Hkrati pa pozovimo svetovne voditelje, da stopijo skupaj in sprejmejo globalno odgovornost za vse tiste, ki so za seboj pustili vse ter zbežati od doma z upanjem na varno prihodnost. ■

Peticija *#WithRefugees*

S peticijo *#WithRefugees* UNHCR voditelje držav po celem svetu poziva, da zagotovijo, da vsak begunski otrok dobi izobrazbo, da ima vsaka begunska družina prostor za varno življenje in da lahko vsak begunec dela ter se uči novih veščin, da lahko pozitivno prispeva k razvoju skupnosti. Podpišite jo tudi vi na refugeeday.org

Mednarodnopravni okvir mednarodnega humanitarnega delovanja – ekstravaganca ali nuja?

Pravna fakulteta
Univerza v Ljubljani

Prvi Svetovni humanitarni vrh (*World Humanitarian Summit*) v Istanbulu (23. in 24. maj 2016) je potekal v kontekstu naraščajočih potreb po mednarodni humanitarni pomoči in v duhu 17. cilja Agende 2030 za trajnostni razvoj,¹ »Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj«. Med ključnimi izzivi s področja mednarodne humanitarne pomoči sta bila prepoznana pomen spoštovanja humanitarnega prava in iskanje rešitev za konflikte po svetu. Težava v praksi namreč ni v pomanjkanju ali nezadostnosti obstoječih mednarodnopravnih norm, pač pa v zagotavljanju njihovega doslednega spoštovanja.

Mednarodno pravo, predvsem mednarodno humanitarno pravo, pravo človekovih pravic in begunsko pravo (če za namene tega razmisleka pustimo ob strani npr. mednarodno okoljsko pravo ter druge podpanoge mednarodnega prava, ki so se v praksi že izkazale kot relevantne za ustrezno naslavljanje humanitarnih potreb, če le spomnimo na humanitarno katastrofo na Haitiju po potresu leta 2010), je za humanitarno delovanje izjemnega pomena vsaj zaradi treh razlogov.

Prvič, v izrednih razmerah, ki terjajo humanitarno delovanje, je ključen obstoj univerzalno veljavnih pravil, ki enotno določajo minimalne standarde varstva prizadetega prebivalstva in vodijo ter usmerjajo delovanje najrazličnejših deležnikov, ki so v nudenje pomoči vključeni, da se humanitarna situacija ne sprevrže v popolno brezpravje ali morda še huje, v fragmentacijo najrazličnejših pristopov v skladu z lokalnimi običaji v delovanje vključenih deležnikov. Kot poudarja tudi Agenda 2030 za trajnostni razvoj, je pomembna univerzalnost: ob upoštevanju nacionalnih okoliščin bodo njene cilje ure-

sničevale vse države sveta, tako države v razvoju kot tudi razvite države, to pa mora veljati tudi za humanitarno delovanje.

Drugič, podpanoge mednarodnega prava, ki morajo biti pri humanitarnem delovanju v ospredju, med drugim urejajo izrazito nesimetrična razmerja, npr. med državo na eni in posameznikom na drugi strani ali med vojsko ali oboroženimi skupinami na eni in civilisti oziroma tistimi, ki v oboroženih spopadih neposredno ne sodelujejo, na drugi strani. Zato lahko vsakršna kršitev odločilno vpliva na življenje ali celo preživetje posameznikov. Deležniki, vključeni v humanitarno delovanje, lahko s preventivnim delovanjem in zgodnjim opozarjanjem učinkovito prispevajo k preprečevanju kršitev. Na to opozarja tudi načelo odgovornosti zaščititi (*Responsibility to Protect*), ki so ga države zapisale v Sklepni dokument Svetovnega vrha Organizacije združenih narodov (OZN) leta 2005.

Tretjič, in ne nazadnje, mednarodno pravo kot *sistem* pravnih pravil in načel ponuja osnovni okvir delovanja tudi v nepredvidenih situacijah, ko posameznega dejanskega stanu, zaradi izjemnosti situacije, ni mogoče subsumirati pod konkretno mednarodnopravno normo. Takrat temeljna načela, npr. mednarodnega humanitarnega prava, odločajo o usodi posameznikov, zato je njihovo poznavanje in dosledno spoštovanje ter tudi zagotavljanje njihovega spoštovanja vseh, ki želijo humanitarno delovati, osrednjega pomena.

Relevantna normativna ureditev praviloma zaživi v praksi, če je ustrezno institucionalno podprta. Tu se kaže velik pomen mednarodnih organizacij, ki humanitarno delo ustrezno koordinirajo, predvsem v okviru OZN, vidni pa so tudi prispevki regionalnih organizacij, kot npr. Evropske unije (EU), ki tem vprašanjem namenja veliko pozornost. Na tem mestu nikakor ne gre prezreti iz-

jemno pomembne vloge Gibanja Rdečega križa in rdečega polmeseca, ki je občasno neupravičeno potisnjeno v ozadje na račun posameznih, ustrezno medijsko podprtih, aktivnosti nevladnih organizacij.

Še bolje bi seveda bilo, če bi v primeru nespoštovanja mednarodnopravnih pravil na globalni ravni obstajali mehanizmi, ki bi se avtomatsko sprožili, da bi preprečili nadaljnje kršitve. A kot je znano, na področju mednarodnega humanitarnega prava ni obvezne jurisdikcije sodišča, ki bi lahko *proprio motu* preučevalo kršitve, čeprav je ustanovitev Mednarodnega kazenskega sodišča vsaj delno prispevala h kaznovanju najhujših kršiteljev (pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji za njegovo pristojnost). Prav tako kljub izrazitemu regionalnemu razvoju sistema vastva človekovih pravic, predvsem v Evropi, še ni globalnega sodišča za človekove pravice. Spoštovanje mednarodnopravnega okvira begunskega prava pa se preverja zgolj pred domačimi sodišči in upravnimi organi posameznih držav.

Mednarodno humanitarno delovanje ohranja svoj *raison d'être* le, v kolikor prinaša izboljšanje tistim, ki jim je namenjeno. Spoštovanje mednarodnopravnih pravil je zato nuja, da ne bi obveljal drugi del slavnega izreka Oscarja Wilda: »*Some cause happiness wherever they go; others whenever they go.*« ■

¹ Slovenski prevod besedila je dostopen na: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/politike_mrs/cilji_trajnostnega_razvoja/ (5. 7. 2016).

Podjetja podala številne zaveze na Svetovnem humanitarnem vrhu

Generalni sekretar Organizacije združenih narodov (OZN) Ban Ki-moon je sklical prvi Svetovni humanitarni vrh z namenom, da mednarodna skupnost naslovi številne izzive humanitarne pomoči. Z vidika razvoja sistema zagotavljanja mednarodne humanitarne pomoči predstavlja ta Vrh pomemben mejnik, saj poziva k njeni posodobitvi na izzive današnje dobe in k večji osredotočenosti na zagotavljanje dolgoročnih potreb ljudi, ki so potrebni pomoči. Še posebej Vrh predstavlja uravnilovko agende humanitarne pomoči napram razvojnim politikam in sprejetju ciljev trajnostnega razvoja v letu 2015 ter novemu pravnemu okviru na področju boja proti podnebnim spremembam. V primerjavi s tema področjema je humanitarna agenda še precej v povojih in verjetno bodo potrebna desetletja, da doseže podobno raven, kot jo vidimo danes na področju razvojnih politik.

Nekje je vendarle potrebno začeti. Lahko celo rečem, da kar je predstavljal Vrh o okolju v Riu leta 1992 za razvojno agendo in podnebne spremembe, predstavlja Vrh v Istanbulu za politike humanitarne pomoči. V programskem smislu je Svetovni humanitarni vrh ustvaril soglasje in politično podporo Ki-moonovi Agendi za človečnost in njenim petim ključnim odgovornostim, s katerimi poziva k prenovi sistema zagotavljanja mednarodne humanitarne pomoči v svetu.

Dvodnevna vrha v Istanbulu se je udeležilo več kot 4.500 udeležencev, med njimi 180 držav članic OZN, od tega 63 na ravni predsednika države ali predsednika vlade, 700 predstavnikov nevladnih organizacij, 400 predstavnikov zasebnega sektorja kot tudi številni predstavniki akademske skupnosti, medijev, mladih itd. Vsi udeleženci so podali več kot 3.000 zavez k spremembam in s tem izkazali podporo ter politično voljo za reševanje problemov humanitarne pomoči, med njimi tudi predstavniki zasebnega sektorja.

Glas zasebnega sektorja je bil uspešno integriran v uradni program Svetovnega humanitarne vrha, saj so bili govorniki na mnogih okroglih mizah na visoki ravni in posebnih panelih kot tudi na številnih stranskih dogodkih ter na zaključnem plenarnem zasedanju. Predstavniki podjetij so podali številne zaveze, ki bodo pripomogle k prenovi in večji učinkovitosti sistema mednarodne humanitarne pomoči. Osrednje sporočilo predstavnikov zasebnega sektorja je bilo, da so pripravljene igrati svojo vlogo, ki pa naj ne bo omejena zgolj na finančne donacije. Za reševanje humanitarnih problemov želijo prispevati svojo učinkovitost, znanje in vire.

Ena izmed ključnih zaobljub zasebnega sektorja je bilo lansiranje pobude *Connecting Business*. Pobuda je rezultat sodelovanja med Uradom OZN za koordinacijo humanitarnih zadev (UNOCHA), Razvojnim programom Združenih narodov (UNDP) in Uradom OZN za zmanjšanje tveganj nesreč (UNISDR) s ciljem, da do leta 2020 v štiridesetih državah vzpostavi nacionalne platforme, ki temeljijo na javno-zasebnem povezovanju in bodo transformirale način vključevanja zasebnega sektorja v humanitarno pomoč. Pobuda bo tudi oblikovala globalni portal, ki bo povezoval nacionalne mreže in usklajeval nudenje humanitarne pomoči s strani zasebnega sektorja.

Nudenje humanitarne pomoči se vedno pogosteje izvaja z denarnimi finančnimi transferji neposredno prizadetemu prebivalstvu. V okolju, kjer je tako nudenje pomoči izvedljivo, je ta bolj učinkovita in humana, saj postavlja prizadetega posameznika ter njegove potrebe v ospredje. Pri tej transformaciji načina izvajanja humanitarne pomoči preko denarnih transferjev bodo partnerstva z zasebnim sektorjem igrala ključno vlogo. Na Svetovnem humanitarnem vrhu so bila na področju denarnih finančnih

transferjev lansirana tri zasebna partnerstva: *MasterCard* se je zavezal k vodenju partnerstva na področju varstva osebnih podatkov in digitalne identitete; *GSMA* – zveza, ki povezuje več kot 800 mobilnih operaterjev – se je zavezal k sodelovanju z mobilnimi operaterji za njihovo vključevanje v humanitarni odziv in nudenje mobilnih denarnih transferjev; Svetovni ekonomski forum pa se je zavezal k oblikovanju načel delovanja javno-zasebnih partnerstev na področju denarnih transferjev.

V Istanbulu so bile lansirane številne druge pobude, ki vključujejo povezovanje z zasebnim sektorjem, vključno s *SME4Humanity*, *Global Humanitarian Lab*, Izobraževanje ne more čakati (*Education Cannot Wait*) – sklad za podporo izobraževanju v humanitarnih krizah, *Global Alliance for Humanitarian Innovation* in *One Billion Coalition for Resilience*. Številni predstavniki zasebnega sektorja so podali individualne pobude, na primer *DHL*, *UPS Foundation*, *Hilton Foundation*, *Ericsson*, *Western Union*, *Henry Schein*, *IKEA Foundation*, *Tent Foundation* in drugi.

Svetovni humanitarni vrh je oblikoval politično soglasje in podal vsebinski okvir delovanja ter prenove mednarodne humanitarne pomoči. Za vse deležnike je sedaj ključnega pomena, kako izkoristiti ta »momentum« in te zaveze implementirati ter poročati o napredku. ■

**Manja Vidic je bila članica sekretariata za organizacijo Svetovnega humanitarne vrha, odgovorna za deležnike zasebnega sektorja. Ima večletne izkušnje na področju humanitarnih javno-zasebnih partnerstev v okviru Združenih narodov in mednarodnega poslovnega svetovanja za A.T. Kearney. Mnenja, izražena v prispevku, so izključno avtoričina in ne predstavljajo nujno stališč sekretariata.*

Zdravniki brez meja odpovedali udeležbo na Svetovnem humanitarnem vrhu

Foto: Natacha Buhler/MSF

Lani je bilo bombardiranih 75 bolnišnic, ki jih upravlja ali podpira mednarodna zdravstvena organizacija Zdravniki brez meja (*Médecins Sans Frontières* – MSF). To predstavlja kršitev najbolj temeljnih pravil humanitarnega prava, ki zagotavljajo zaščito zdravstvenih ustanov in njihovih pacientov, ne glede na to, ali gre za civiliste ali ranjeno vojaško osebje. Zaradi vojne, ki ne izbira žrtev, so civilisti ranjeni in ubiti v Siriji, Jemnu, Južnem Sudanu, Afganistanu ter drugje. Hkrati je ravnanje z begunci in migranti v Evropi ter izven nje pokazalo pretresljivo pomanjkanje človečnosti. Humanitarni vrh, na katerem bodo predstavniki držav, agencij Združenih narodov (ZN) in nevladnih organizacij razpravljali o teh nujnih vprašanjih, nikoli ni bil tako potreben. Svetovni humanitarni vrh bi lahko bil odlična priložnost.

MSF je bil preteklih 18 mesecev pomembno vključen v proces Svetovnega humanitarnega vrha, vključno s pripravo informativnega gradiva na različne teme – kot znak naše pripravljenosti za sodelovanje. Svetovni humanitarni vrh je naredil občudovanja vredno delo pri odpiranju humanitarnega sektorja

občutno širši skupini akterjev in vodenju vključujočega procesa.

Kljub temu smo z obžalovanjem sklenili, da sodelovanje na Vrhu odpovemo. Namreč nimamo več upanja, da bo Svetovni humanitarni vrh naslovil šibke točke humanitarnega delovanja in ukrepanja v nujnih primerih, še posebej na konfliktnih območjih ali v času epidemij. Zdi se, da je fokus Svetovnega humanitarnega vrha na vključitvi humanitarne pomoči v širšo razvojno agendo in agendo na področju odpornosti na krize. Poleg tega Vrh zanemara krepitev obveznosti držav, da podprejo in izvajajo določila humanitarnega ter begunskega prava, h katerim so se zavezale.

Pretrsljive kršitve mednarodnega humanitarnega prava in pravic beguncev se dnevno ponavljajo, zato bodo udeleženci Svetovnega humanitarnega vrha pod pritiskom za doseg soglasja o nespecifičnih, dobrih namerah »potrjevanja norm« in »končanja potreb«. Vrh je postal »figov list« dobrih namenov, ki omogoča ignoriranje sistematičnih kršitev, predvsem s strani držav.

Udeleženci Vrha, tako države ali agencije ZN kot tudi nevladne organizacije, bodo pozvani k podajanju novih in ambicioznih

»zavez«. Vendar s postavljanjem držav na enako raven, kot so nevladne organizacije in agencije ZN, ki nimajo ne primerljivih pristojnosti ne obveznosti, Vrh zmanjšuje odgovornost držav. Nezavezujoča narava zavez tudi pomeni, da se bo le malo akterjev zavezalo k novim obveznostim, h katerim se niso zavezali že prej.

Upali smo, da bo Svetovni humanitarni vrh spodbudil napredek pri ključnih vprašanjih dostopa in zaščite, ponovno krepitev vloge neodvisne ter nepristranske humanitarne pomoči in namenjanje posebne pozornosti potrebam pri izboljšanju odziva v nujnih primerih. Na žalost je pri tem neuspešen in se namesto na ta vprašanja osredotoča na svoje ambicije »spreminjanja pomoči« ter »končanja potreb«, na lepo zveneče besede, ki grozijo k razpustitvi humanitarne pomoči v širše razvojne, mirovniške in politične agende.

Ne vidimo, kako bi Svetovni humanitarni vrh lahko pripomogel k temu, da bi humanitarni sektor naslovil ogromne potrebe, ki jih povzročata nadaljujoče nasilje nad pacienti in zdravstvenim osebjem v Siriji, Jemnu ter Južnem Sudanu; potrebe civilistov, ki bežijo in so blokirani na mejah v Jordaniji, Turčiji ter Makedoniji; nečloveško ravnanje z begunci in migranti, ki si ubupano prizadevajo najti varno zatočišče v Grčiji ter Avstraliji; hude vrzeli, s katerimi smo se soočali v odzivu na epidemijo ebole, ki so se, čeprav v manjšem obsegu, ponovile ob aktualni epidemiji rumene mrzlice v Angoli; občutne omejitve, ki jih nekatere države postavljajo pri humanitarnem dostopu in ljudem odrekajo osnovne storitve; in nenehen primanjkljaj v učinkoviti mobilizaciji za naslavljanje ponavljajočih se izbruhov boleznih v Demokratični republiki Kongo. Odgovornost držav pri njihovem nastajanju in zmanjšane zmogljivosti humanitarnega sistema za odziv, ki povzročajo še več trpljenja ter smrti v vseh teh situacijah, bodo ostali nenaslovljeni.

Iz teh razlogov in z velikim razočaranjem se je MSF odločil odpovedati udeležbo na Svetovnem humanitarnem vrhu. ■

Človekova varnost v okviru humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja

V času, ko se globalna skupnost so- oča s številnimi transnacionalnimi in nepredvidljivimi varnostnimi, okoljskimi ter drugimi grožnjami, je ključnega pomena, da se še več prizadevanj in sredstev usmeri tudi v zagotavljanje človekove varnosti.

ITF Ustanova za krepitev človekove varnosti (ITF), prvotno znana kot Mednarodni sklad za razminiranje in pomoč žrtvam min, že 18 let uspešno deluje na področju protiminskega delovanja ter v zadnjem času tudi širše v okviru človekove varnosti. Novi in dolgotrajni oboroženi konflikti, nove vrste orožja ter pojav nekonvencionalnih vojaških akterjev, ki marsikje ne spoštujejo osnov mednarodnega humanitarnega prava in ne prizanašajo civilnemu prebivalstvu, imajo velik vpliv tudi na delo ITF. Posledični humanitarni izzivi so namreč vse kompleksnejši ter kot taki zahtevajo tudi vse kompleksnejše odzive. Prav kompleksnost po eni in fleksibilnost po drugi strani sta v luči trenutnih izzivov ključni prednosti človekove varnosti, ki sicer kot celosten in večsektorski pristop k izvajanju humanitarne in razvojne pomoči ter izgradnje miru v središče postavlja človeka, torej posameznika kot člana lokalne, regionalne, nacionalne in ne nazadnje globalne skupnosti.

V praksi ITF na področju zagotavljanja človekove varnosti vodi prepričanje, da se lahko hkratno in učinkovito delovanje na različnih ravneh ter na različnih področjih vzpostavi le na osnovi usklajenih pobud in sodelovanja z različnimi akterji. ITF s podporo donatorjev svoje delo gradi na trdnih in pristnih partnerstvih, ki jih vzpostavlja s posamezniki, lokalnimi skupnostmi, državami, sorodnimi organizacijami ter drugimi deležniki. Pri tem si prizadeva, da bi bile lokalne skupnosti, ki so najboljše seznanjene z

razpoložljivimi zmogljivostmi in sposobnostmi ter dejanskimi humanitarnimi in drugimi potrebami, dejavno vključene v vse faze posameznih projektov ali programov. Pri pripravi projektov na vseh področjih delovanja ITF tesno sodeluje tudi z nacionalnimi avtoritetami in deluje izključno v partnerstvu z njimi, saj dolgoročno prav ti nosijo odgovornost za reševanje različnih izzivov, denimo po oboroženih spopadih.

Razminiranje in odstranjevanje drugih eksplozivnih ostankov vojne, ki je že od vsega začetka poglavitna dejavnost ITF, zlasti v državah jugovzhodne Evrope in v zadnjem času tudi v Libanonu, zagotavlja predpogoje tako za dostavo humanitarne pomoči kakor za kasnejši varen povratek notranje razseljenih ljudi ali beguncev v svoje domove. Pri tem sta koordinacija in posvetovanje z lokalnimi skupnostmi ter drugimi organizacijami, ki so že prisotne na terenu, nepogrešljiva elementa delovanja. Z odstranjevanjem min po drugi strani ITF s svojimi partnerji zagotavlja tudi osnovno stopnjo varnosti za kasnejše razvojne projekte, uporabo obdelovalne zemlje, izvedbo infrastrukturnih projektov in podobnih dejavnosti, ki privedejo do dolgoročnega okrevanja skupnosti.

V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi ITF podpira dejavno in enakopravno vključevanje posameznikov v družbeno okolje preko programov pomoči žrtvam min. Z izgradnjo zmogljivosti na tem področju, ki jo ITF izvaja denimo v Gazi, po drugi strani zagotavlja, da so lokalne, nacionalne ali regionalne skupnosti same sposobne v čim večji meri prevzeti nudenje podpore žrtvam in njihovim družinam. Programi zagotavljanja psihosocialne pomoči in učne podpore otrokom beguncem, ki jih ITF izvaja v begunskem taborišču v Libanonu, so naslednji pomemben člen, ki omogoča, da otroci, iztrgani iz domačih oko-

lij, ne bodo odrasli v »izgubljeno generacijo« neizkoriščenih potencialov, temveč se bodo po koncu konfliktov lahko dejavno vključili v razvoj svojih skupnosti.

Nedavno se je ITF pričel osredotočati tudi na preventivne vidike krepitev človekove varnosti, in sicer preko programa zgodnjega opozarjanja ter odziva na varnostne, okoljske, zdravstvene in druge grožnje v državah Zahodne Afrike. S tem je svoje delovanje na področju zagotavljanja človekove varnosti še dodatno okrepil.

Način delovanja ITF potrjujejo tako novi cilji trajnostnega razvoja kot zaključki in zaveze Svetovnega humanitarnega vrha. Četudi konsolidirani rezultati Svetovnega humanitarnega vrha še niso na voljo, je jasno, da bo v prihajajočem obdobju za vse vpletene deležnike bistvenega pomena udejanjanje več tisoč političnih zavez, ki so bile podane. Brez učinkovite in čim prejšnje implementacije se bo namreč globalna skupnost v prihodnje vse težje spopadala s humanitarnimi, varnostnimi ter drugimi izzivi.

ITF veseli, da pri svojem delu uživa podporo Republike Slovenije, kar je predsednik Vlade Republike Slovenije izpostavil tudi med svojimi nastopi na Svetovnem humanitarnem vrhu. Trdna podpora Republike Slovenije je tako za ITF kakor za druge slovenske humanitarne in razvojne organizacije osnova za sodelovanje v prihodnjem uspešnem reševanju humanitarnih ter razvojnih izzivov. ■

Skupaj za izboljšanje zdravja žensk in otrok

Foto: WAHA

WAHA International (*Women and Health Alliance International*) je mednarodna nevladna organizacija, ustanovljena leta 2009, katere cilj je izboljšati zdravje žensk in otrok ter zagotoviti zdravstveno oskrbo za nekatere najbolj ranljive skupnosti na svetu. Perspektiva spola je v humanitarnem delovanju ključnega pomena, saj krize vplivajo na dekleta in fante, na moške in ženske različnih starosti na različen način, zato je potrebno upoštevati njihove različne potrebe.

Na Bližnjem vzhodu se WAHA International zavzema za pomoč notranje razseljenim osebam, beguncem in žrtvam nasilja, povezanih z vzponom islamske države (ISIL) v Iraku in Siriji. Na različnih lokacijah ima WAHA bolnišnice za zagotavljanje zdravstvene oskrbe mater in otrok, kjer deluje na področju reproduktivnega zdravja.

Eden od projektov na področju nasilja na podlagi spola se izvaja v Etiopiji, katerega cilj je izboljšati humanitarne prakse z razvo-

jem inovativnega posredovanja v primerih nasilja v družini med begunci islamske veroizpovedi.

Nasilje v družini je najbolj pogosta oblika nasilja na podlagi spola v humanitarnih okoljih in ima resne socialne, gospodarske ter zdravstvene posledice. Projekt aktivno vključuje ciljno populacijo znotraj Dollo Ado, begunskega taborišča v Etiopiji.

Kako lahko individualna in kolektivna dejanja ublažijo trpljenje žensk in krepijo razvoj pravic žensk po vsem svetu? Nasilje prizadene ljudi po vsem svetu. Danes so mnoga nasilna dejanja popularizirana, medtem ko zlorabe za zaprtimi vrati v lastnih domovih pogosto ostanejo popolnoma skrita. Intimno partnersko nasilje je opredeljeno kot fizično, spolno, psihološko nasilje v okviru intimnega odnosa, je razširjeno po vsem svetu in je kršitev človekovih pravic. Najpogosteje so žrtve ženske in dekleta, begunci in notranje razseljene osebe. Multilateralne deklaracije in vladne zaveze razglašajo, da je potrebno spoštovati, varovati ter uresničevati člove-

kove pravice v okviru zagotavljanja blaginje in pravic vsakogar v družbi, vendar pa je treba še mnogo postoriti za nadaljnji napredek.

WAHA si prizadeva za preoblikovanje družbenih in kulturnih norm z usmerjenimi programi s ciljem krepitve znanj posameznika, da lahko spreminja družbene norme moškosti, moči, spola in nasilja, ter preoblikovanje družbenega okolja s ciljem krepitve zmogljivosti in zaupanja deklet ter žensk, pa tudi fantov in moških v smeri osveščanja o nasilju.

Waha International od septembra 2015 deluje v Srbiji, na Hrvaškem, Makedoniji in v Sloveniji. Prav tako je s svojimi ekipami, infrastrukturo in logistiko (tj. z mobilnimi zdravstvenimi ekipami, reševalnimi vozili, šotori in fiksni ambulanti) prisotna v begunskih kampih v Grčiji, Turčiji in drugod po svetu. Poleg zdravstvene oskrbe, kjer je potrebno ranljive skupine oskrbeti s hrano, vodo in pripomočki za pomoč pri izboljšanju dnevne higiene ljudi. V Sloveniji je WAHA sklenila strateško partnerstvo z Zavodom Krog in podpisala Sporazum o sodelovanju z Ministrstvom za zdravje. Ob prehodu večjega števila beguncev in migrantov čez Slovenijo je WAHA zagotavljala zdravstveno oskrbo beguncev v sprejemnih in nastanitvenih centrih, t. i. varne točke za mame in otroke in psihosocialno pomoč. WAHA je zagotavljala zdravstveno osebje, ki je že ob prihodu beguncev v Slovenijo ocenilo potrebe po zdravstveni oskrbi. Poleg zdravstvene oskrbe je Zavod Krog/WAHA priskočil na pomoč materam in njihovim dojenčkom in majhnim otrokom; prostor, ločen od skupnih šotorov, je omogočal previjanje in preoblačenje dojenčkov, zagotovljena je bila otroška hrana in igralni kotiček za dojenčke ter otroke. Varni prostori so materam in otrokom ponujali možnost počitka v mirnem in odmaknjenem kotičku, kjer so se lahko pogovorili s strokovnim osebjem in z njimi delili svoje zgodbe, želje in cilje za prihodnost. ■

Podnebne spremembe in razseljene osebe

Napovedi za prihodnja desetletja kažejo, da bodo podnebne spremembe in okoljski dejavniki prizadeli milijone ljudi in predvidoma postali prevladujoči vzrok za razseljevanje ter migracije, okoljsko razseljene osebe pa največja skupina beguncev. Nenaadne in intenzivne vremenske ujme, kot so poplave ali cikloni, ter postopne spremembe v okolju, kot so suša ali erozija tal, so in bodo ljudi vodile v razmere, v katerih bodo morali zapustiti svoj dom ter – začasno ali trajno – iskati novo življenjsko okolje. Že danes je na našem planetu veliko okoljsko razseljenih oseb in samo v obdobju med letoma 2008 ter 2014 je bilo zaradi poplav, tropskih neviht in ostalih naravnih nesreč svoje domove prisiljenih zapustiti skoraj 185 milijonov ljudi. V stroki sicer glede prihodnjih okoljskih migracij ni enotnega mnenja, a do leta 2050 naj bi število okoljskih migrantov naraslo tudi do 250 milijonov ljudi.

Navkljub tem dejstvom ostajajo okoljske migracije zagoneten pojav. Osebe, ki so bile v selitev prisiljene zaradi okoljskih dejavnikov, nimajo na voljo ustrezne mednarodno pravne zaščite ali statusa in tudi enotne definicije za te osebe še nismo oblikovali. Ali gre za okoljskega begunca, migranta ali okoljsko razseljeno osebo? Morda na videz nepomembna birokratska suhoparnost, a pomen tega preprosto pojasni Walter Kaelin, odposlanec pobude Nansen: »Kar ni definirano, se ne beleži.« In brez ustreznih podatkov in analiz se zdi tudi oblikovanje ustreznih politik ter ukrepov za pomoč tem ljudem nemogoče. Nedvomno pa bi rešitve morali iskati in oblikovati znotraj širšega konteksta razvojnih vprašanj, saj pri odločitvi za selitev pomembno vlogo igrajo ekonomski, družbeni ter politični dejavniki, znotraj katerih lahko degradacija okolja potencira obstoječe napeitosti in vodi v dokončno odločitev za selitev. Četudi je zaradi kompleksnosti in prepletenosti okoljskih migracij postavljanje gotovih

zaključkov ali oblikovanje uniformnih rešitev misija nemogoče, nekaj nespornega ostaja: podnebne spremembe bodo vodile v vse pogostejše ter intenzivnejše vremenske pojave in vse večje število ljudi živi na območjih, izpostavljenih tveganjem.

Hkrati se na teh tveganjem izpostavljenih območjih nahajajo zlasti gospodarsko manj razvite države sveta, ki bodo zaradi nižje sposobnosti prilagajanja najbolj prizadete in kjer prebivalstvo z nekaj ameriških dolarjev visokimi mesečnimi prihodki ne razpolaga s potrebnimi sredstvi za selitev ter ostane ujeto v neustreznih razmerah. Ironično so te države prispevale najnižje deleže izpustov toplogrednih plinov v svetovnem merilu in nosijo najmanjši delež odgovornosti za podnebne spremembe. Industrializirane države, ki so v ozračje izpustile 3/4 ogljikovega dioksida, bi morale prevzeti odgovornost za posledice, ki jih prinaša model gospodarskega razvoja, s katerim so gradile svoje gospodarstvo, in gospodarsko manj razvitim državam, ki jih podnebne spremembe še posebej ogrožajo, zagotoviti dovolj sredstev za prilagajanje novim razmeram. Gre za dolžnost gospodarsko najrazvitejših držav za okoljsko pravičnost, ki je hkrati le minimalni pogoj ali prvi korak k preprečevanju scenarijev, v katerih bodo ljudje primorani zapustiti svoje domove.

Da bi to dosegli, bo potrebna sprememba modela gospodarjenja. Model, ki temelji na izkoriščanju ljudi in mizernih plačilih delavcev, prekomernem izčrpanju naravnih virov ter obsežnem onesnaževanju okolja, je potrebno opustiti. Evropska unija (EU) bi morala biti v prvi vrsti teh sprememb in prične lahko pri reformi lastne kmetijske, trgovinske in podnebne politike. EU mora ponuditi model razvoja, ki bo temeljil na družbeno in okoljsko vzdržnem gospodarstvu ter spodbujal in ne zaviral lokalni razvoj. Saj poznate tisto: »Sprememba sistema, ne podnebne spremembe!«

Infografika: Umanotera

Osnovni vzrok migracij je okoljsko in družbeno nevdržljiv gospodarski model.

Obširneje je vsebina predstavljena v dokumentu Okoljske migracije: vprašanje varnosti ali pravičnosti?, ki je na voljo prek Umanoterine spletne strani www.umanotera.org in info@umanotera.org. ■

Prispevek je bil pripravljen v sklopu projekta Okoljske migracije in okoljski begunci, ki ga izvaja Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Projekt sofinancira Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje v okviru prizadevanj za spoštovanje in sprejemanje pripadnikov različnih etničnih skupin, beguncev in migrantov. Prispevek izraža mnenja avtorja in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije.

Begunci, ujeti na polju merjenja moči med Turčijo in EU

Foto: osebni arhiv

Maja je Turčija gostila Svetovni humanitarni vrh, prvo srečanje svetovnih voditeljev na najvišji ravni na temo naraščajočih humanitarnih izzivov in potreb. Na Vrhu je turški predsednik Recep Tayyip Erdogan¹ poudaril, da krize, ki jih povzročajo vojne, naravne nesreče, epidemije in podnebne spremembe, ogrožajo mir, blaginjo ter skupno prihodnost vsega človeštva. Izpostavil je prizadevanja Turčije pri izpolnjevanju obveznosti v okviru lastnih vrednot in skupne dediščine človeštva; pomoč ponudijo vsakemu posamezniku v stiski, brez razlikovanja na podlagi vere, jezika, rase ali barve. Turčija je država, ki gosti največje število beguncev na svetu, in sicer več kot tri milijone sirskih ter iraških beguncev, zato je pozval k skupnemu ukrepanju in delitvi odgovornosti.

OMEJEVANJE PRAVICE DO MEDNARODNE ZAŠČITE IN OMEJEN DOSTOP PRI URESNIČEVANJU PRAVIC

Nedvomno je Turčija ključna neevropska država v begunski in migrantski krizi, ki je lani presenetila Evropo. Dva meseca pred Svetovnim humanitarnim vrhom in pred sklenitvijo dogovora med Turčijo ter Evropsko unijo (EU) je kljub uradnim statistikam o

»le« 2,7 milijona beguncev v Turčiji² guverner južne turške province Adane Mustafa Büyükk izpostavil, da Turčija gosti kar 4,3 milijona beguncev, mesto Adana s 1,7 milijona prebivalcev pa 150.000 beguncev. Gostoljubnost Turčije je guverner Adane ponazoril s Kilisom, mestom ob sirski meji, kjer je število beguncev presešlo število lokalnega prebivalstva (v mestu s 90.000 prebivalci je marca živelo 120.000 beguncev).

Kljub temu da je Turčija podpisnica Ženevskih konvencij, pravice do mednarodne zaščite državljanom »neevropskih« držav ne priznava. Turčija je, presenetljivo, leta 2014 sprejela novo celovito azilno zakonodajo po zgledu EU, vendar polnega begunskega statusa ne omogoča; še bolj problematično je dejstvo, da azilna zakonodaja obstaja predvsem na papirju in ne v praksi. Kot odziv na nadaljujoč konflikt v Siriji in množične prihode sirskega prebivalstva je Turčija za Sirce uvedla statusčasne zaščite.³

Turčija beguncem omogoča nastanitev v begunskih kampih, ki je brezplačna, begunci so upravičeni do izobraževanja, zdravstvene oskrbe in finančne pomoči. Begunska kampa v Adani in Osmaniye zagotavljata nastanitev 10.000–11.000 beguncem; v

kampih je vzpostavljena šola, zdravstvena oskrba (v enem kampu izvajajo celo program za preprečevanje raka na dojki), trgovina, knjižnica, na razpolago so športno-rekreativni prostori. Po besedah Ahmeta Onguna, direktorja begunskih kampov pri turški civilni zaščiti AFAD (*Disaster and Emergency Management Authority*), ki je zadolžena za upravljanje z begunskimi kampi, nove kampe vzpostavljajo glede na potrebe, nov kamp s kapaciteto nekaj tisoč ljudi lahko vzpostavimo v enem tednu. Kljub presenetljivi kakovosti upravljanja s kampoma je najbolj ganljiva gostoljubnost ljudi, ki goste z veseljem povabijo na čaj, upošteva, da kamp zadnjih nekaj let predstavlja cel njihov svet.

Vendar je to le ena stran zgodbe. V kampih živi le deset odstotkov beguncev; pretežno živijo v mestih in so v veliki meri odvisni od pomoči sorodnikov ter prijateljev. Načeloma lahko Sirci z izkaznico o statusučasne zaščite uveljavljajo pravico dostopa do javnih storitev, dodatno podporo jim nudijo nevladne organizacije, vendar je vprašljiv dostop nevladnih organizacij (pa tudi dostop mednarodnih organizacij) do begunskih kampov ali vasi na mejnih območjih, toliko bolj po poizkusu državnega udara julija letos. Guverner Adane posebne potrebe po pomoči nevladnih organizacij pri oskrbi beguncev ne vidi, saj meni, da vladne ustanove naslavlajo vse potrebe beguncev. Begunci v vasi okraja Ceyhan so kot ključen problem izpostavili dostop do zaposlovanja oz. bolje rečeno pomanjkanje dostopa do zaposlitve; v marcu je imelo le deset odstotkov beguncev dostop do zaposlitvenih priložnosti, pretežno sezonskega dela. Druga izziva sta dostop do izobraževanja in jezikovne ovire; ali pomanjkanje dostopa do izobraževanja dolgoročno pomeni izgubljene generacije?

SKUPEN IZZIV UPRAVLJANJA PERCEPCIJ O MIGRACIJAH

Begunska in migrantska kriza je izpostavila pomen upravljanja percepcij o migracijah. Ob prevladujoči varnostni retoriki o begun-

¹ World Humanitarian Summit: Statements. Dostopno prek: <http://whsturkey.org/turkey-and-the-summit/statements>.

² Registriranih pri Visokem komisariatu Združenih narodov za begunce.
³ AIDA: Introduction to the Asylum Context in Turkey. Dostopno prek: <http://www.asylumineurope.org/reports/country/turkey/introduction-asylum-context-turkey>.

cih v Sloveniji, pa tudi v Evropi, je potrebno izpostaviti pozitivne zgodbe iz Turčije, in sicer poudarjanje načela humanosti v retoriki predstavnikov turških oblasti ter skupne odgovornosti držav pri naslavljanju temeljnih vzrokov, posebej pri reševanju konflikta v Siriji, po besedah člana turškega parlamenta dr. Unuvarja. Po drugi strani se je varnostni diskurz v Evropi preslikal celo do Turčije. Nekateri begunci v vasi okraja Ceyhan v Evropo ne želijo, saj so videli grozljive podobe ravnanja z begunci in njihovega poniževanja v EU. Ostati želijo v Turčiji, da se bodo lahko vrnili domov, ko se bo konflikt v Siriji končal. Na pomen upravljanja percepcij o migracijah na primer kaže tudi rezultat Brexita, čeprav je bila Velika Britanija občutno izolirana od migrantske in begunske krize preteklega leta.⁴ Podobe migrantov in beguncev na t. i. balkanski poti so v Veliki Britaniji spodbujale strah pred »nenadzorovanim« priseljevanjem v državo, kar je bila ena ključnih tem referendumu o članstvu v EU.⁵ Razmah ksenofobije po Brexitu je opomnik, da so standardi človekovih pravic – varovanje človekovega dostojanstva in zagotavljanje enake obravnave – kompas v kriznih časih.⁶

PRELAGANJE ODGOVORNOSTI EU

18. marca sta EU in Turčija sklenili dogovor, katerega cilj je bil prekiniti poti tihotapcev migrantov in beguncev po Egejskem morju od Turčije do grških otokov. Dogovor temelji na opredelitvi Turčije kot »varne tretje države«, torej države, ki ni članica EU in kjer lahko prosilec za azil zaprosi za mednarodno zaščito, omogočen mu je dostop do azilnih postopkov in do pogojev za sprejem skladno z mednarodnopravnimi obveznostmi ter zakonodajo EU. Dogovor Grčiji omogoča vrnitev vseh nezakonitih migrantov v Turčijo, v zameno pa bodo države članice EU iz Turčije trajno preselile večje število Sircev, pospešile liberalizacijo vizumskega režima za turške državljanke in okrepile obstoječo finančno podporo Turčiji za pomoč beguncem. Dejstvo, da je skupina 28 držav z vse bolj različnimi interesi dosegla soglasje, govori o stopnji zaskrbljenosti voditeljev držav za lastno politično prihodnost v luči naraščajočega populizma.⁷ Dogovor je namreč razkril

dvoiličnost EU, ki je več desetletij sosednjim državam pridigala o svojih visokih standardih azilnih politik. Omejevanju prihoda migrantov je bila EU pripravljena podrediti interpretaciji temeljnih načel in vrednot ter obveznosti. Vendar ne gre spregledati, da se lahko dolgoročno spodkopavanje obveznosti Evrope na področju spoštovanja človekovih pravic izkaže za dražjo opcijo kot kaotične razmere v Grčiji.⁸ Po sprejemu dogovora je sicer število migrantov, ki na čolnih prispejo v Grčijo, upadlo, vendar je bil upad tudi posledica zaprtja meja držav na balkanski poti s ciljem odvratanja migrantov.

Nevladne organizacije so zelo glasno opozarjale, da glede na razmere Turčija ni varna tretja država, posebej v luči turških deportacij beguncev v Sirijo in smrtnih žrtev na sirsko-turški meji pri vstopu v Turčijo (odmisli ne gre niti siceršnjega vprašljivega zagotavljanja standardov človekovih pravic v državi).⁹ Pravice do azila v Turčiji ni mogoče šteti kot popolnoma uveljavljene, posebej zaradi nedelujočega azilnega sistema in obstoječih neenakosti pri dostopu do zaščite ter vsebine mednarodne zaščite. Kljub splošnemu pozitivnemu odnosu do beguncev v Turčiji ogromno število prosilcev obremenjuje nov turški azilni sistem in tudi njihove zmogljivosti, da zagotavljajo osnovne potrebe beguncev, opozarja Amnesty International.¹⁰ Po sklenitvi dogovora so se Zdravniki brez meja (*Médecins Sans Frontières* – MSF) odrekli financiranju EU v znak nasprotovanja njeni migracijski politiki,¹¹ saj dogovor med EU in Turčijo pomoč pogojuje z izvozom trpljenja izven Evrope. Begunci niso blago, ki se ga kupuje in prodaja, in Evropa ne more opustiti svoje odgovornosti zagotavljanja mednarodne zaščite.¹²

Julijski poizkus državnega udara v Turčiji je izvajanje dogovora med EU in Turčijo postavil pod vprašaj. Neuspeli državni udar in posledične vladne čistke bodo imele dolgotrajne posledice tako za Turčijo kot za njene državljanke. Kmalu po poizkusu državnega udara je *Amnesty International* opozoril na kršitve človekovih pravic in posebej pravice do pravičnega sodnega postopka ter pozval

k neodvisnemu nadzoru.¹³ Posledice čistk bodo zagotovo občutili tudi begunci, ki so v Turčijo prišli v upanju, da najdejo mir, stabilnost in zaposlitev. Nedvomno čistke po poizkusu državnega udara slabijo podporne sisteme za begunce in omejujejo prostor civilne družbe. Zaskrbljujoče so čistke v izobraževalnem sektorju, saj so akademiki sodelovali v zagovorništvu kakovostnejših in pravičnejših migracijskih ter begunskih politik v Turčiji; čistke bodo vplivale na razvoj prihodnje begunske in migracijske politike države.¹⁴ Pika na i so Erdoganove grožnje o ponovni uvedbi smrtne kazni, katere uvedba bi bila jasno sporočilo EU, da ji Erdogan obrača hrbet.

Dogovor med EU in Turčijo je izpostavil dilemo, ki jo je Evropa sama ustvarila: izbrati med svojimi vrednotami in svojimi mejami. Namesto prelaganja odgovornosti na Turčijo bi morala EU krepiti varne in zakonite migracijske poti v Evropo.

SKUPNA ODGOVORNOST ZAŠČITE NAJ-RANLJIVEJŠIH

Med rezultati Svetovnega humanitarnega vrha je zaveza, da se mora humanitarni sektor bolje, na bolj sistematičen in usklajen način odzivati na konflikte. Čeprav je bila razprava o migracijah zelo trezna, Vrh žal ni prinesel konkretnjših zavez glede beguncev, razseljenih oseb in držav, ki jih gostijo.¹⁵ Zaščita najranljivejših skupin prebivalstva je naloga vseh deležnikov, vendar je primarna odgovornost na državah, da zaščitijo ljudi v stiski in izpolnijo svoje mednarodnopravne obveznosti. Naloga ostalih deležnikov pa je, da države na to opominjamo. Nedržavni akterji, vključno z nevladnimi organizacijami in lokalnimi skupnostmi, igrajo ključno vlogo pri ustvarjanju podpornega okolja za integracijo beguncev in spreminjanju retorike o beguncih. Morda bo kljub zaprti balkanski poti vsaj pozitiven diskurz o beguncih našel pot iz Turčije v Evropo. ■

Avtorica se je marca in aprila 2016 udeležila programa U.S. State Department Professional Fellows On Demand Capacity Building for NGOs Working with Refugee Communities, v sklopu katerega je obiskala Adano (Turčija).

⁴ Siegfried, Kristy (2016): What does Brexit mean for refugees? IRIN, 27. junij. Dostopno prek: www.irinnews.org/analysis/2016/06/27/what-does-brexit-mean-refugees.

⁵ Siegfried, Kristy (2016): What does Brexit mean for refugees? IRIN, 27. junij. Dostopno prek: www.irinnews.org/analysis/2016/06/27/what-does-brexit-mean-refugees.

⁶ Ward, Benjamin (2016): What Brexit Means for Human Rights. Human Rights Watch, 11. julij. Dostopno prek: www.hrw.org/news/2016/07/11/what-brexit-means-human-rights.

⁷ Collett, Elizabeth (2016): The Paradox of the EU-Turkey Refugee Deal. Migration Policy Institute, marec. Dostopno prek: www.migrationpolicy.org/news/paradox-eu-turkey-refugee-deal.

⁸ Collett, Elizabeth (2016): The Paradox of the EU-Turkey Refugee Deal. Migration Policy Institute, marec. Dostopno prek: www.migrationpolicy.org/news/paradox-eu-turkey-refugee-deal.

⁹ Spiegel Online (2016): The Many Failures of the EU-Turkey Refugee Deal. Dostopno prek: www.spiegel.de/international/europe/the-refugee-deal-between-the-eu-and-turkey-is-falling-a-1094339.html.

¹⁰ Amnesty International (2016): EU's reckless refugee returns to Turkey illegal. Dostopno prek: www.amnesty.org/en/latest/news/2016/06/eus-reckless-refugee-returns-to-turkey-illegal/.

¹¹ Médecins Sans Frontières (2016): MSF to no longer take funds from EU Member States and institutions. Dostopno prek: www.msf.org.uk/article/msf-to-no-longer-take-funds-from-eu-member-states-and-institutions.

¹² Doctors without Borders (2016): In 2016, who still counts as human? Dostopno prek: https://medium.com/@MSF_USA/in-2016-who-still-counts-as-human-7b63ad3e0a99#pgw5pd8i.

¹³ Amnesty International (2016): Turkey: Independent monitors must be allowed to access detainees amid torture allegations. Dostopno prek: www.amnesty.org/en/latest/news/2016/07/turkey-independent-monitors-must-be-allowed-to-access-detainees-amid-torture-allegations/.

¹⁴ Barbelet, Veronique (2016): How the failed coup affects Syrian refugees in Turkey. Overseas Development Institute, 25. julij. Dostopno prek: www.odi.org/comment/10427-how-failed-coup-affects-syrian-refugees-turkey.

¹⁵ Aly, Heba (2016): The World Humanitarian Summit: winners and losers. IRIN, 26. maj. Dostopno prek: www.irinnews.org/analysis/2016/05/26/world-humanitarian-summit-winners-and-losers.

NAPOVEDNIK DOGODKOV PO SLOVENIJI IN SVETU

KDAJ?	KJE?	KAJ?
30. avgust– 3. september 2016	Budimpešta Madžarska	5. MEDNARODNA KONFERENCA O ODRASTI Budimpešta bo na univerzi Corvinus gostila 5. mednarodno konferenco o odrasti (<i>degrowth</i>). Konferenca bo povezala svetovno najbolj vidne raziskovalce področja odrasti z zainteresiranimi javnostmi iz Slovenije, Madžarske, Hrvaške in širše regije. Hkrati bo Budimpešta gostila tudi prvi 'Teden za odrast', kjer bodo nastopili številni strokovnjaki, raziskovalci, aktivisti in oblikovalci politik. Konferenco soorganizirajo tudi slovenske organizacije.
5.–6. september 2016	Bled	STRATEŠKI FORUM BLED Ministrstvo za zunanje zadeve skupaj s Centrom za evropsko prihodnost organizira Strateški forum Bled (BSF), ki združuje odločevalce z različnih področij, spodbuja odprto razpravo o aktualnih političnih, varnostnih in razvojnih izzivih ter iskanje novih idej in rešitev. V nenehno spreminjajočem se globalnem okolju bo BSF tudi v prihodnje stremel k inovativnemu razmišljanju in dolgoročnim vizijam. 11. BSF, ki bo potekal pod naslovom Varnost prihodnosti, bo posvečen iskanju odzivov na naj-novejše grožnje in izzive, ki so razmajali temelje naše kolektivne varnosti. Poleg osrednjega foruma se bosta tudi tokrat zvrstila Poslovni strateški forum Bled (<i>Business BSF</i>) in Strateški forum Bled za mlade (<i>Young BSF</i>).
7.–9. september 2016	Montreal Kanada	GLOBAL SOCIAL ECONOMY FORUM <i>Global Social Economy Forum</i> , ki bo potekal pod naslovom »Local Governments and Social Economy Stakeholders – Allies for the intelligent and sustainable development of cities«, se bo osredotočil na sodelovanje lokalnih skupnosti in akterjev socialne in solidarnostne ekonomije.
12. september 2016	Ljubljana	OKROGLA MIZA »MED SVETOVNIM HUMANITARNIM VRHOM IN VRHOM ZN O BEGUNCIH IN MIGRANTIH: KREPITEV PRISTNIH PARTNERSTEV ZA UČINKOVITEJŠE NASLAVLJANJE HUMANITARNIH IZZIVOV« Humanitarne izzive lahko v duhu 17. cilja trajnostnega razvoja, »Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj«, učinkovito naslavljamo le s pristnimi partnerstvi vseh relevantnih deležnikov. Na okrogli mizi, ki jo organizirajo Društvo za Združene narode za Slovenijo, platforma SLOGA in Fakulteta za družbene vede, bodo predstavljeni rezultati Svetovnega humanitarnega vrha ter pričakovanja pred Vrhom ZN o beguncih in migrantih v širšem kontekstu humanitarnih izzivov.
19. september 2016	New York Združene države Amerike	VRH ZDRUŽENIH NARODOV O BEGUNCIH IN MIGRANTIH V Generalni skupščini Organizacije združenih narodov bo kot zasedanje na visoki ravni potekal Vrh, ki bo naslovil obsežno prisilno preseljevanje beguncev in migrantov s ciljem krepitve sodelovanja držav po načelu bolj humanega ter usklajenega pristopa. Vprašanje obsežnih premikov beguncev in migrantov je preveč zahtevno, da bi ga vsaka država naslavljala sama. Mednarodna skupnost mora sodelovati s ciljem iskanja trajnih rešitev.
28. september 2016	Ljubljana	FESTIVAL LUPA Festival LUPA je tradicionalna predstavitev slovenskih nevladnih organizacij, ki se v vsej svoji barvitosti, pestrosti, raznolikosti in dinamičnosti predstavijo širši javnosti z odra in stojnic. Dogodek organizira CNVOS.
13.–20. oktober 2016	Ljubljana	101 RAZVOJNA NOČ SLOGA v sodelovanju z nevladnimi razvojnimi organizacijami ob svetovnem dnevu boja proti revščini organizira niz dogodkov pod naslovom 101 razvojna noč s ciljem opozoriti na usodno povezanost človeštva in pomen solidarnosti za našo skupno prihodnost.
17.–21. oktober 2016	Ljubljana	OTVORITEV RAZSTAVE NA ZLOMLJENIH KRILIH RAZVOJA Društvo Focus želi z razstavo Na zlomljenih krilih razvoja spodbuditi razmislek o spremembah, ki so potrebne za zagotavljanje skladnosti nacionalnih in evropskih razvojnih politik ter doseganje ciljev Agende 2030 za trajnostni razvoj. Razstava je med 17. in 21. oktobrom 2016 na ogled v preddverju velike dvorane Državnega zbora.
14.–18. november 2016	Ljubljana, Maribor	WELCOMING WEEK SLOVENIA Z večjim številom migrantov in beguncev, ki prihajajo v Slovenijo, se morajo vsi deležniki prilagoditi novim realnostim ter vzpostaviti vključujoča partnerstva s ciljem krepitve podpornega okolja in trdne osnove za integracijo priseljencev. Mednarodna konferenca v organizaciji platforme SLOGA bo naslovlila izzive krepitve podpornega okolja, ki sprejema begunce (<i>welcoming environment</i>), skozi aktivna partnerstva in izzive spreminjanja diskurza o beguncih. Cilj konference je tudi krepitev dialoga med ameriški in slovenski deležniki z namenom izmenjave izkušenj ter informacij.